

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII, 4. 112 (1630). ЧЕТВЕР, 17 ВЕРЕСНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, SEPTEMBER 17, 1931. No. 112 (1630). VOL. XIII.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД ЗБІЛЬШИВ ПОЛІЦІЮ ДЛЯ ОХОРОНИ СКЕБІВ

Бойова демонстрація страйкерів перед будинком міської ради в Ст. Бонифес. — Робітники домагаються негайного відтягнення поліції зперед шапи.

Помимо того, що страйкуючі робітники з Доміон Гвілд енд Фаворіте у Ст. Бонифес, коло Вінніпегу, запротестували проти уставлення поліції коло шапи та домагалися забрання її, манітобський "прогресивний" уряд Брекен збільшив число провінціальної поліції з 30 до 40 чоловік.

Та це зовсім не застрашило страйкерів і вони ще з більшим завзяттям пікетують шапу та відганяють страйколомів, коли вони наважують показати свого носа. В поледілок рано кілька страйколомів, що перебували дістатися до шапи, дістали доброго прочухана від страйкових пікетчиків.

В понеділок ввечері відбулася перед будинком міської ради велика ентузіастична демонстрація страйкуючих робітників на знак протесту проти уставлення міської та провінціальної поліції коло шапи, що стоїть закрита в наслідок страйку.

Робітники при співі революційних пісень прибули походом від Українського Робітни-

чого Дому і влаштували протестаційний мітинг перед будинком міської ради. Настрий робітників був бойовий і вони прирекли боротися до повної перемоги.

Одночасно, коли відбувався мітинг на дворі, представники страйкового комітету, т.т. С. Трилінський і В. Пашковський, пішли на засідання міської ради й домагалися негайного забрання поліції зперед шапи. Мейор Кемпбел заявив страйковій делегатації, що поліція залишиться для "втримування порядку".

В дійсності міська влада і провінціоальний уряд поставили поліцію для провокування страйкерів і для охорони страйколомів, які компанія буде старатися доставити до шапи для зламання страйку.

Однак рішуча постанова страйкерів боротися до кінця свідчить про те, що перемога за ними. Пікетування довкола шапи продовжується день і ніч і робітники не уступають перед босами та їхньою поліцією, поки не дібуться свого.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ГОТОВИЙ ЗАБРАТИ ВІРМЕНСЬКИХ УТІКАЧІВ З ГРЕЦІЇ

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10 вересня. — Радянський Союз є сьогодні одинокою великою державою в світі, де потрібно більше робочих рук. Тут довіданося, що радянський уряд повідомив неорішійно Грецію про свій намір переселити до Радянської Вірменії від 10,000 до 30,000 вірменських утікачів, що довгі роки живуть в Греції у великій нужді.

В плані є переселити на початку від 5,000 до 10,000 вірмен у нафтовий район Батуму, де переселенці зможуть відразу дістати захист і працю.

Майже одночасно з заявою Максима Литвінова, народнього комісаря закордонних справ,

що тільки в Радянськм Союзі немає проблеми безробіття, Міжнародне Бюро Праці при Лізі Націй оголосило обширний документ, який свідчить про тяжке положення робітників в інших країнах світа. В цм огляді сказано, що "в порівнянні з попереднім роком до безробіття значно збільшилося". Бюро підраховує, що минулого року в цілм світі було лише 10 мільйонів безробітних, а "при кінці лютого 1931 року цю цифру перевищило число безробітних лише в двох важких індустриальних країнах — Сполучених Державах і Німеччині. А в цілм світі число безробітних подвоїлося".

ЧІЛЕ ЗМАГАЄ ДО ПІДПИСАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ УГОДИ З РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ

В наслідок постійного поглиблення економічної кризи в Чіле тамашій уряд примушений звернутися до Радянського Союзу з пропозицією заключити торговельний договір. Делегата Юнайтед Прес з Сантьяго, столиці Чіле, повідомляє в цій справі:

"Міністри індустрії та закордонних справ обговорювали проект торговельного договору з Радянською Росією, який мав би на меті поліпшити чілійське економічне положення. Міністерство закордонних справ вислало кабелю до чілійського міністра в Парижі, до ричинши йому розпочати прелімінарні переговори з тамашнім радянським торговельним агентом.

Чілійський уряд буде старатися встановити постійну заміну чілійського нітрату за російську нафту. Чіле імпортує річно нафтових продуктів вартості 36 мільйонів доларів. План включає би встановлення російських рафінерій у Чіле".

20 УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ

БУДАПЕШТ, Угорщина, 13 вересня. — Вчора ввечером виважено бомбами експресивний поїзд Будапешт—Відень, при чм загинуло 20 осіб і 18 інших зістали покалічені. Поліція каже, що розбиття поїзду було ділом саботажників.

Поїзд дійшов до міста Бяторбаги й переїздив через виважено бомбами експресивний поїзд Будапешт—Відень, при чм загинуло 20 осіб і 18 інших зістали покалічені. Поліція каже, що розбиття поїзду було ділом саботажників.

Нові жертви клясової боротьби в Канаді

(Звідолення Канадської Робітничої Оборончої Ліги від 11-го вересня.)

Деятьох молодих робітників арештовано й випущено за бейдом по \$1,000 в готівці або \$1,500 майном. Их обвинувачено "в нападі на поліцію, в киданні камінями і вмісним ушкодженні майна". Ці арешти є результатом демонстрації 8 вересня, в Міжнародній Юнацький День, в Киркленд Лейк, Онт.

Демонстрація була заборонена поліцією, але молоді робітники обстоювали при своїх правах і через довший час звільнили боротьбу з поліцією, яка вживала паллий зброї в своїм намаганні розбити демонстрацію.

Підчас сутички деяких полісменів і робітників тяжко ушкоджено. Кажуть, що один полісмен звалився з ніг несприятимий. Шістьох робітників тяжко побито.

Імена арештованих товаришів: Дж. Біллінг, Дж. Келлола, П. Бойчук, М. Бундер, Н. Міємі, А. Салмінен, А. Петтока, Т. Бербака і Н. Сін.

Канадська Робітнича Обо-

ронча Ліга обороняє арештованих товаришів і домагається негайного звільнення их.

ТОРОНТО. — Демонстрацію в Міжнародній Юнацький День 8 вересня розбила поліція арештуванням около 10 молодих товаришів, яких затримано у в'язниці цілий день і потім звільнено. Поліція була в повній силі, щоб не допустити до демонстрації. Вона не хотіла сказати, що арештовані товариші сидять у в'язниці, і в наслідок того одного фінляндського робітника затримано до другого дня, не давши йому спромоги дістати адвоката, й засуджено на 30 днів в'язниці, поки виийшли на яв, що сталося. КРОЛ підприняла кроки, щоб домагатися нової розправи для цього робітника.

ГЕМІЛТОН, Онт., 10 вересня. — На мітингу безробітних під відкритим небом арештовано тут сьогодні товаришів Кошуля й Вокера. Арешти виконано після атаки фашистів на безробітних.

ВІНДЗОР, Онт. — Реприва проти т.т. Ендруса, Гармана, Байндера, О'Солівена й Норриса, обвинувачених за обструкцію поліції, відбується перед лавою присяглих 25 вересня. Тов. Норрисові загрожує депортація до Англії.

РУАН, Кве. — В додатку до арештованих за участь у першосерпневій демонстрації поліції арештувала тов. А. Зарембу під обвинуваченням у "безладнім поведінні". Справу відложено до 2 жовтня.

КЕЛГАРІ, Алта. — Розправа проти 13 робітників, провідників бойового руху в Келгарі, відбувається 28 вересня. Их обвинувачується в "незаконним зібранні" й "підбурванні до розривів". Ці арешти переведено на початку літа, коли поліція вчинила справний прогрм у Келгарі, арештивши примищення безробітних і т. п. Серед товаришів, що стануть на розправу, є Фарбі, О'Солівен, Сула, Лак та інші.

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА СИЛЬНО ПОГІРШУЄ СТАН ЗДОРОВ'Я РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ

НЮ ЙОРК. — Генерал Коунг, голова Облуду Публичного Здоров'я, оголосив недавно комунікат, в яким заявив, що помимо безробіття й тяжких часів стан здоров'я в Сполучених Державах є тежер гірший, як був колись перед війною.

"Юнайтед Госпітал Фонд" доказує тежер, що ця заява ген. Коунга зовсім минається з правдою. Він доказує це на підставі статистики, зібраної в 141 шпиталях міста Нью Йорку.

З цієї статистики виходить, що в часі тежершньої нужди загальний стан здоров'я погіршився до катастрофічних розмірів. Шпиталі є так переповнені, що не можуть примістити шораз більшого числа захворілих. У порівнянні з минулим роком у цих шпиталях оглянено в цм році на 25 відс. більше хорих осіб, а інших відправлено з нічим, бо неможливо було більше оглянути.

Уряд Чіле використав білу гвардію для здавлення робітничого руху.

САНТІАГО, Чіле, 8 вересня. — Здавнивши бунт моряків, чілійський уряд рішив використати білу гвардію, змобілізовану підчас бунту, для кампанії проти комуністів, себто для здавлення революційного робітничого руху.

Чілійські комуністи ведуть тежер оживлену агітацію за страйками у всіх індустриальних центрах та серед земельних

робітників. Уряд заборонив кілька комуністичних газет, що почали виходити напередодні бунту моряків, на підставі декрету, яким заведено воєнний стан на протяг 20 днів.

Змобілізована й узбрена армія добровольців з 10,000 людей буде правдоподібно перемінена в постійну міліцію і стане головною підпорою уряду в його боротьбі проти робітників.

ЗАСУДЖЕНИЙ НА ШІСТЬ МІСЯЦІВ ВІАЗНИЦІ

(Звідолення К.Р.О.)
ВЕНКВЕР. — Підчас першосерпневій демонстрації тов. Макса Геридле, провідника безробітних, побито до непридатності й пізніше засуджено на шість місяців в'язниці. Проти нього виставлено два інші обвинувачення. Пого жінка також має стати на суд в осени.

ПОМЕР НЕГР, ПОРАНЕНИЙ ПОЛІЦІЄЮ.

БІРМІНГЕМ, Алабама, 11 вересня. — Негерський робітник Чарлз Гортон помер сьогодні в місцевій шпиталі від ран, завданих йому двома білими полісменами. Він сказав

ПОРАНЕНО 19 ОСІБ ПІДЧАС СУТИЧКИ В ГАМБУРГУ.

ГАМБУРГ, Німеччина, 14 вересня. (А.П.) — Десятнасть осіб, включаючи малу дівчину, поранено вчора ножами й кулями підчас сутички між комуністами й членами республіканського райхсбаннеру на мітингу цієї організації. Дівчина й один комуніст були покалічені кулями, коли поліція відкрила вогонь на робітників.

СТРАЙКЕРИ ДІСТАЛИ ДОПОМОГУ ВІД ЮНІЙ.

ЕСТЕВАН, Саск., 15 вересня. — Майнерська юнія отримала вчора фінансову допомогу для страйкуючих майнерів цього округу. Допомога насила від робітничих юній у Порт Артурі й Форт Вільямі.

КЕЛГАРІ, Алта., 15 вересня. — Вчора ввечері вислано телеграфічно з Келгарі до Естевану 600 доларів для страйкуючих майнерів. Вислати допомогу вирішено на конвенції Майн Воркерс Юніон оф Канада, що тут тежер відбувається.

КОРОЛЬ "СКАСУВАВ" ДИКТАТУРУ, АЛЕ ТОП САМИЙ УРЯД Є ПРИ ВЛАДІ.

БЕЛГОРОД, Югославія, 3-го вересня. — Король Олександр сповістив учора, що скасує диктатуру, встановлену близько три роки тому. Промовляючи на засіданні кабінету, король заявив, що надасть країні "ліберальну й демократичну конституцію".

Після заяви короля зрезигнував кабінет прем'єра Живковича, але ця резигнація була лише формальністю, бо сьогодні король знову затвердив склад кабінету без ніякої зміни.

В НІМЕЧЧИНІ Є 4,195,000 БЕЗРОБІТНИХ.

БЕРЛІН, 9 вересня. — Урядова реєстрація безробітних виказує, що в другій половині серпня число безробітних у Німеччині зросло на 91,000. В день 31 серпня всіх зареєстрованих безробітних було 4,195,000.

МІТИНГ ПАРТФРАКЦІЇ УРМО У ВІННІПЕГУ

В п'ятницю, 18 вересня, в год. 8.30 ввечері відбувся мітинг членства партфракції й фракції комсомолу українських робітничих масових організацій. Мітинг відбувається в Українськм Робітничім Домі.

Всі члени партфракції й фракції комсомолу повинні обов'язково прийти на цей мітинг. Партфракційне Бюро.

БУДЖЕТ Ф. СНОВДЕНА ЗВЕРНЕНИЙ ПРОТИ РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ

Філіп Сновден, "соціалістичний" міністер фінансів у національнм уряді британської імперіалізму, виголосив 10 вересня у британськм парламенті бюджетову промову, що була в дійсності пропозицією банкірів та інших визискувачів, як видусити 850 мільйонів доларів із зубожілої й голодної робітничої класи.

Бюджетова промова Сновдена була навіяна імперіалістичним шовіністичним духом і клала натиск на затримання британського капіталізму коштом робітників. Сновден бурливо оплескували консервативні й ліберальні послы, як також ті лейборити, що відкрито підтримують національний уряд і надходять фашистське правління, запропоноване МекДоналдом.

Законопроект, що має на меті покрити бюджетовий дефіцит, поділений на дві частини. Перша з них є "економічною" частиною і зменшує допомогу для безробітних та зриває платню. Друга збільшує податки і звернена проти робітників та дрібної буржуазії, а полишає в спокою великих капіталістів.

"Економічна" частина, наприклад, домагається 350 мільйонів доларів з кишень робітників і безробітних. Допомогу для безробітних буде зменшено на 129 мільйонів доларів, а пайку робітників до асекураційного фонду від безробіття збільшиться на 50 мільйонів доларів. Знижка платні жов-

нірам, без ніякого зменшення у зброєних, буде вносити 47 мільйонів доларів. Зменшення видатків на освіту для робітників і знижка платні учителів будуть вносити 51 мільйонів доларів. Видатки банкірів та інших визискувачів будуть зменшені на 39 мільйонів доларів, а видатки на народне здоров'я будуть зменшені на \$6,250,000 в часі, коли голод розповсюднює недуги серед робітників.

Безробітний, що отримував досі \$4.25 допомоги на тиждень, буде діставати тежер лише \$3.81 на тиждень. Робітники й державні службовці, що дістають малу платню й не платили досі ніякого доходного податку, будуть тежер платити цей податок.

Збільшено також податки на пиво, тютюн та інші подібні речі, що їх споживають робітники.

Про форму великим капіталістам підвищено доходний податок на 10 відс., але за те підвищено на 10 відс. державну допомогу для індустрій (фабрикантів) на ковто того, що вартість фабрик зменшується. Так що одне друге покриває і фабриканти вдоволені з бюджету Сновдена.

Запропонована економія має дати державній касі більше як 350 мільйонів доларів. Разом з підвищеними податками державні приходи будуть вносити 857 мільйонів доларів, проти підрхованого дефіциту на суму 850 мільйонів доларів.

ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ЗАВЕДЕННЯ ДИКТАТУРИ ПРИНЯТО В ДРУГІМ ЧИТАННІ

ЛОНДОН, 14 вересня. — Після двох днів дебати економічний законопроект національного уряду прийнято сьогодні в другім читанні більшістю 57 голосів.

Є це власне той законопроект, що надає урядові право зменшувати видатки і взагалі правити країною при допомозі одержавних без затвердження парламенту.

ЛОНДОН, 15 вересня. — Газета "Дейлі Гералд" оповістила сьогодні, що консервативна партія приготується до "тарифових виборів" на 15 жовтня.

Газета каже, що консерватисти сподіються розвизати парламент, який зібрався тежер на спеціальну сесію, слідууючого тижня та що 15 жовтня буде правдоподібно днем загальних виборів.

МЕКДОНАЛД І СНОВДЕН СТАНУТЬ ЛОРДАМИ

ЛОНДОН, 14 вересня. — В політичних кругах ходять сьогодні погослови, що прем'єр Ремзі МекДоналд може стати британським амбасадором до Вашингтону або віцекоролем Індії.

Газета "Сондей Ньюз-Кронікл" предсказує, що "соціаліст" МекДоналд дістане титул

лорда МекДоналда з Ласімавг і буде назначений віцекоролем Індії. Другий "соціаліст", Філіп Сновден, що є міністром фінансів у національнм уряді, стане лордом Сновденом з Тилфорду, каже та сама газета.

В такий спосіб відплатиться англійська буржуазія своїм "соціалістичним" наймитам за їхню вірну службу.

ОКОЛО 2,000 ЛЮДЕЙ УБИТИХ ГУРАГОНОМ

МАЯМІ, Флоридя, 12 вересня. — Два тропічні гурагани перелетіли понад Карібійські острови й один з них знищив місто Белізе, столицю Бритійського Гондурасу. Перші обчислення кажуть, що 400 осіб є убитих і 600 покалічених.

БЕЛІЗЕ, Бритійський Гондурас, 14 вересня. — Уважають сьогодні, що від 1,500 до 2,000

людей загинули в цм місті, яке навістив гураган. Брак води й поживи робить положення ще більше розпачливим для тих, що остали при житті. Побиюються, що зруйнованому місту загрожує холера, якщо воно не дістане негайно води.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українськ Робітничі Вісті"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на ролі вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

30 ВЕРЕСНЯ -- ДЕНЬ ВСЕКРАЄВОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ Й ПРОТЕСТУ ТРУДЯЩИХ

Канадська капіталістична класа, яка визнала, що в Канаді є коло 600,000 безробітних, старается, щоб ці безробітні мовчки голодували. Там, де вони не хочуть голодувати й боряться, ексекютивні комітети капіталістичної класи влаштовують для них супові-кухні, в яких годують безробітних гнилою поживою пару разів на день і то дуже цільно, щоб робітник не з'їв понад визначену йому норму. Дали капіталісти та їхні уряди закладають для безробітних кемпи примусової і надмірно тяжкими умовами праці, а тим, що працюють, привають платню, продовжують години. Так само трактують вони й фермерів.

Поперек шляху до отого поневолення й виголодження трудящих стоїть комуністична партія та бойові революційні робітничі організації. Вони ставлять опір наступові капіталістичної класи, вони самі боряться проти виголодження й поневолення робітників і організують для цієї боротьби все нові робітничо-фермерські маси. Капіталістична класа сказала, що треба цим організаціям відрубати голову. Тому то уряд і поліція капіталістичної класи вдарили на комуністичну партію, на членів Політичного Бюро, заарештовуючи т.т. Бака, Бойчука, Юєна, Кара, Брюса, Гіла і Поповича та інших товаришів, як членів "незаконної організації".

Відбулося вже преліментарне переслухання. Суд відбудеться десь в жовтні. Арештовані товариші на волі тільки за Кацією по \$15,000 за кожного. Кацією заклали своїм маєтком т.т. торонтоуські, гемілтонські та ошавські, а навіть деякі дрібні бізнесмени, що симпатизують з робітничим рухом, заклали кацію, не дивлячись на те, що кожного з них суддя перестерігав, що їм грозить втрата маєтку, якщо хтось з обвинувачених товаришів втіче. Товариші не злякалися того застрашування й поклали кацію.

На преліментарному переслуханні 2 вересня спеціальний прокуратор Седжвик заявив, що поліція має 275 наочних доказів для того, щоб проголосити партію поза-законом. Суддя, ставлячи 9-ох товаришів перед суд, не вимагав навіть доказів, що комуністична партія проповідує насильство. Він заявив, що він є задоволен тим, що йому доказано, що арештовані є членами Комуністичної Партії Канади й що Компартія Канади є секцією Комуністичного Інтернаціоналу.

Все це підгається під 98-секцію кримінального закону, що його ухвалено було в тігу 40 хвилин в часі вінніпегського генерального страйку в 1919 році, а тепер витягнуто проти революційних організацій. Ця 98 секція дає урядові спромозу знищити кожну бойову частину організованої робітничої класи. Капіталісти й їхній уряд витягнули цю 98 секцію закону саме тепер, коли безробіття досягнуло майже половини канадського пролетаріату, коли робітники відмовляються голодувати, а фермери також починають говорити про свої злидні та ставити домагання.

Саме тепер працюючі маси канадського робітництва й білнського фермерства повинні поставити могутній фронт проти цієї атаки капіталістів. Канадська Робітничо-Оборонча Ліга проголосила день 30 вересня — днем всекраєвої демонстрації трудящих проти нападу капіталістів на компартію, на її провідників, за скасування 98-ї секції кримінального закону.

Цей протест повинен охопити трудящих від океану до океану. Щоб підготувати цей протест, треба негайно відбутися спільній конференції представників робітничих організацій у всіх місцевостях, щоб об'єднати їх в спільній боротьбі, щоб спільними силами втягнути в ці демонстрації робітників неорганізованих. В часі цих демонстрацій та мітингів треба вибрати делегатів, що пішли б до міських рад та до провінціальних парламентів і поставили у них домагання звільнення арештованих товаришів і скасування антиробітничих законів. Резолюцій-протесту засилати до генерального прокуратора Оутеріо, В. Г. Прайса, до міністра юстиції в Оттаві.

Одночасно день 30 вересня зробити ударним в збиранні фондів на оборонний фонд. Кожний робітник, кожний фермер повинен допомогти комуністичній партії в її боротьбі за існування.

Комуністична партія борється проти виголодження безробітних, проти зривання заробітної платні, проти викидування фермерів з ферм, проти грабування їх — за те уряд капіталістів хоче її розбити — за те трудящі маси повинні її оборонити.

Організуючи оборону комуністичній партії і втягаючи до неї різні масові робітничі організації та трейд-юні, пояснювати їм і загальному робітництву, що коли не оборонимо компартію, наступ буде поведений і проти інших революційних організацій.

Всі на оборону Комуністичної Партії Канади й її провідників! Організуйте трудящі маси на її оборону! Жертауйте на оборонний фонд!

В КАПІТАЛІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ ТІЛЬКИ TAKE МОЖЛИВЕ

Що сталося з інвестицією компанії Боарноа, чим закінчилися усі ці хоч би поверховні викриття комісії, що її призначив був уряд для переведення інвестиції? Нема нічого. Кінці поховано у воду ріки св. Лаврентія.

Ні, не у воду. Їх поховано ще глибше, звідки їх ніхто не дістане. Шери компанії Боарноа, як доносить преса, що були дещо впади в ціні в часі інвестиції, знову пішли вгору. Це свідчить, що кінці заховані, а навіть можна сподіватися, що компанія Боарноа дістане ще нагороду за таке спритне заховання кінців. "Кан. Фармер" навіть домагається вже для неї такої нагороди. "По нашій думці" — каже він — люде, що підчас найбільшої в історії економічної скрути зуміли здвигнути таке велике підприємство (заслужують радше на високе призначення з боку держави)...

В тому то й річ, що комісія, яка цільно той скандал розслідувала, навіть не сказала канадському населенню, хто саме є ті люди, яких треба нагородити за те, що вони в такі скрутні часи, коли Бенет не може ніде позичити грошей для безробітних (так каже "Укр. Голос"), ці люди з Боарноа, ще навіть не продукуючи електрики, "заробили" вже наші мільйони доларів.

Ми знаємо, що на нагороду заслуговує містер Роберт Свізі, менеджер цієї компанії за те, що дав на виборчу пропаганду лібералам \$800,000, а консерватам — \$200,000. Цілком слушно замічає "Кан. Фармер", що таким людям, як Свізі, належить за це нагородити — бо "Кан. Фармер", не дивлячись на те, що він на своїх шпальтах образ Кінга замінює Бенетом — все ж таки більш симпатизує з ліберальною партією. Зрештою, хто там знає, котрій партії Боарноа дав більше. Коли, скажемо, в 1929 році поділ був нерівномірний, то зате Кінг пропонував Бенетові розглянути "жертви" на вибори з 1925 року, але Бенет не захотів як так глибоко залазити. А чому не захотів — залишається тайною, однак дає дещо до думання.

Були ліберали при владі, дали ліберали компанії позволення на викопання каналу і збудування гідро-електричної на суму \$65 мільйонів доларів — то кіба ж не варта вони \$800,000?

За дуже короткий час компанія нажила величезні суми грошей. Албертійський посол Гарднер, який найбільше спричинився до викриття цього скандалу, сказав, що канал, який забере усе воду з ріки св. Лаврентія, — є ніщо інше, як грабництво природних багатств Канади, що належать до усього населення; що уряд не мав права віддати приватній компанії таке народне багатство; що урядники той компанії вже після того пробували підкупити уряд; що сенатор Мек-Догаал дістав від компанії шери вартості коло 30 мільйонів

доларів. Попри того одного сенатора замішано ще двох сенаторів, а може й більше. Така там мішанина, що комісія, яка переводила інвестицію, не дійшла до кінця (бо вона його й не шукала), а те, що найшла — вже заміяла. Викрила комісія, що сенатор Мек-Догаал, закупивши за 10 тисяч доларів цю компанію (Стерлінг Ко.), заробив на цему 600 тисяч дол. а в додаток дістав 80,000 шерів, які роздлив між собою а бувшим міністром каналів і заініціатором містером Генрі.

Коли комісія притиснула сенатора Мек-Догаала, то він просто її відрубав: — There is no crime, I think, in making money.

Потім зайшла була ще одна "помилка", що її невмісно викрила комісія, а саме, як сенатор Мек-Догаал заплатив за ваканції буюшого прем'єра Кінга на острові Бермуді гриши чи чеками компанії Боарноа. "Козлом отущений" в цьому зробили секретаря й на тому справу замасала.

Уряд Бенета так завзято справу викривав, що шери компанії знову пішли вгору, що компанія забере воду з ріки св. Лаврентія на свою гідро-електричну, а у воді всі кінці затопилися. А був час, що справа стояла досить хистко — так хистко, що вже чеки одні жовтоблакитної газети у Вінніпегу почали пішком вертати з банку назад до редакції.

Зараз же, як довідемося із "Кан. Фармера", що "як довго приватна ініціатива й засада приватної власності є законом призначення в Канаді", то просто смішним є обвинувачувати, що хтось заробив багато грошей. А загальна логіка "Кан. Фармера" така: коли можна Боарноа? Чи край скористає з того, що його закони усунуть корупцію ("можливість таких заробітків") буде існувати, й хто хоче це усунути, нехай запроваджує радянську систему — "Кан. Фармер" висловлює в хвили розпаду своєї оборони Боарноа та пана Свізі, а не в обороні радянської системи. Отак сказав, не роздумавши над змістом.

Коли комісія переводила допит замішаних в цему скандалі людей, головню менеджера компанії Свізі, то говорено там і про "Нейшенал Прес Лтд". Коли Свізі запитано, чи "Нейшенал Прес Лтд" є організація, що набула контролю над кількома чужинських часописів на заході Канади, Свізі відповів, що так. "Я заложив шери "Нейшенал Прес" як запоруку за позичку".

Тож не диво, що "Кан. Фармер" домагається нагороди для компанії Боарноа. Компанія Боарноа, а також на 200 метрів кругом запроваджено так званий "загострений стан облоги". Увесь район оточили великі поліційні кордони. Проходити тут можна тільки по одному й підністи руки догори.

Що ж воно таке? Невже компартія заборонено? Ні, у "демократичній" державі до таких заходів не вдаються. Для компартії без ніякої офіційної заборони створено виключний стан. Із самого вечера 9 серпня тривають наскоки на приміщення компартії та комуністів. Скільки заарештовано за останні дні — не знати. Ніхто ще не може подати точні відомості. Уся преса повна різних байок про "страхиття", а перед у цій кампанії веде, як завжди в таких обставинах, соціал-демократична преса.

"Комуністичний терор на вулицях Берліну" — "Комуністичні банки за роботою" — "Викрито великі комуністичні склади зброї" — "Комуністи нападуть на урядовців і загрожують їхньому життю" — "Треба покласти край комуністичному теророві" — "Це лише декілька заголовків із соціал-демократичних газет за останні чотири дні. Соціал-фашистська преса не грєбує ніяким безглуздям, ніяким моторошними казками, аби тільки розгорнути погромницьке цькування комуністів. У найбільшому пролетарському районі Берліну, у Веддінгу, за повідомленням соціал-демократичної преси, нібито знайдено писані листівки, де комуністи, мовляв, віщують, що найближчими днями вони заб'ють усіх або, принаймні, більшість поліційних офіцерів... Тимчасом комуністи, правда, обороняються від нападів поліції, але категорично відкидають індивідуальний терор. Це знає, звично, і соціал-демократична преса. Вона знає також, що комуністи, годячись провести якусь акцію, зовсім не повідомляють про це заздалегідь поліцію. А проте соціал-демократична преса поширює такі байки. Навіщо? Тільки для того, щоб наперед виправдати терористичні заходи поліції проти компартії.

Соціал-демократія називає себе "робітничою" партією. Вона знає, що німецьке робітництво знаєє тепер неймовірних злиднів. Отож соціал-демократичний поліцій-президент випереджує навіть свого кайзерівського попередника. Тут треба з задоволенням констатувати, що робітництво не подається на підлі провокації поліції.

Нова сензація шириться по Берліну. Вона йде вже безпосередньо з дому соціал-демократичної партії. Тут уже не йдеться про винагороди гриши й провокування робітників на доноси. Ні, тут вже говориться про дещо конкретне: — "Поліції наразі вдалося викрити справжній, достемянний терористичний загін комуністів". Заарештовану групу притягають до суду, винуючи їй в "зраді державі", бо в неї, мовляв, знайшли матеріали, що "дуже компромітує" її. Мішанин зізнає з полекненням: мовляв, на решті...

Але що ж знайшли в цьому "терористичного загону" і чому його винують у "зраді державі"? Навряд чи збагнете? Знайшли в нього кілька томів Марк-

сового "Капіталу", кілька томів німецького видання Леніна та книжку Сталіна "Питання ленінізму". Бо була це школа марксизму. Отже, в "демократичній", соціал-демократичній Німеччині вже притягають до суду, винуючи в "зраді державі" того, в кого знаходять твори Маркса, Леніна й Сталіна. Ми навели лише декілька моментів із подій, що сталися в

Берліні останніми днями. Соціал-фашистська преса, соціал-демократична партія удає, ніби вона справді зможе такими засобами загати революційну хвилю. Але ж усі ці намагання марні. Бо хвиля революційного руху вже час відноситься і чимраз швидшим темпом.

Л. К.

РОЗПУЧЛИВИЙ ПЛАЧ УНДІВЦІВ ЗА ПАНОМ ГОЛУФКОМ

У нас вже подавалося, що в Галичині на літніх-вакаціях вбито відомого підсудчика Тадеуша Голуфка, заступника голови соймового клубу ББ, "спеца" по справах національних меншостей, що він їх розважував "при чорній каві" з ундівськими послдами в приміщенні петакорівця у Варшаві. "Діло" з 1 вересня описує подробиці вбивства. Вбито Голуфка в годині 7.30 вечером в Трускавіці у віллі СС Василінок, де він, "лікуючись", "конфєрував з особами з дипломатичного й урядничого світа, а також з українськими політиками". Далі "Діло" описує подробиці вбивства.

"Падав зливний дощ. Голуфко роздигнувся, поклався до ліжка та став читати книжку. За яких п'ять хвилин відчинилися тихоенько двері, до кімнати ввійшло двоє молодих людей. Прискочили до ліжка, один з них вистрелив до Голуфка тричі з револьверу, другий пробив його кінжалом в лівий бік грудей. Кінжал, який вийшов аж на другий бік, убитник лишив у грудях, а револьвер забрав. Голуфко згинув на місці".

Правдоподібно, "Діло" подає цей опис вбивства за польською пресою. Та як би там не було, але, читаючи цей опис, виглядає, що хтось стояв і бачив, як Голуфко положився до постелі, почав читати, як тихоенько відчинилися двері, увійшло двоє людей, що вони робили і т.д., а потім той, що все це бачив, розповів газетарам.

В слідуючому числі ("Діло" з 2 вересня) "Діло" вже розпалакалося за Голуфком. Польська преса, без сумніву, всю винуватість на українців, доловно на УВО. Хто б там не вбив Голуфка, то річ ясна, що польсько-шляхетська преса, кидаючи обвинувачення на українців, має в цему свою мету — нову "пацифікацію", вона хоче викликати ще більшу ненависть польської шляхти до трудячого українського населення, змішати терор на землях Західної України, послати на фронт проти залишків українських культурних, кооперативних та спортивних установ і товариств, здушити цілковито визвольний рух. До цього нового наступу трудящі Західної України повинні бути приготувані й дати йому відбій.

Але як цей відбій дає ундівське "Діло"? Воно в редакційній з 2 вересня пише: "Самозрозуміло, що як атенат, якщо він є ділом УВО, так і ентуальні польські відрухи на нього справу польсько-українських взаємин тільки загострять і ще більше скомплікують. Взагалі ж такі засоби взаємних рахунків до нічого доброго й путнього довести не можуть".

Пожалівши, що атенат застроїть і скомплікує польсько-українські взаємини (читай — угодові каво-п'ятія між ундівцями й підсудчиками), "Діло" рятує УВО, доказуючи, що воно не є ділом його рук, бо керманічі цієї підпольної організації в часі травневої сесії Ради Ліги Націй в Женеві видали летючку, в якій запевняли зібраних у Женеві політиків,

що УВО припиняє свою акцію до вирішення галицької справи в Женеві".

Про це писала сама польська преса, каже "Діло". Коли ж це вбивство виконало УВО, пише "Діло", далі, то "діло" для нас стає незрозумілою загадкою причин і мотивів такого дивогоглядного атенату. Пок. Голуфко був одним з тих нечисленних польських діячів, які саме бажали мирним шляхом знайти розв'язку польсько-української проблеми в Польщі".

Виплакавшись над втратою свого спільника, "Діло" закінчує свою статтю прокляттям на адресу вбивців, пригадуючи "комунікат трох партій" з часів пацифікації, при якому воно стоїть і нині й каже, що "українське організоване громадянство" (МНДО, радикали й соціал-демократи) "осуджувало й осуджує такі засоби політичної боротьби, звідки вони не виходили б і з яких мотивів не випливали б".

Минулорічна "пацифікація, кльниччина Шептицького, Левинського та Галуцинського й міністерських передпокоїв міністрів Пасудського й всіх наука з того дня ундівців не пішла в ліч. Тепер МНДО, говорючи одночасно й за радикалів та соціал-демократів, не чекає коли його покличуть до Варшави, але почувши перші стріли в Голуфка, падає навколншки перед польською шляхтою й репстє: осуджуємо, п'ятуємо, вмиваємо руки, бо наша політика — це політика угоди, мирного співжиття, до того ж Голуфко був наш".

Якщо нікіемні плазуни з МНДО справді "осуджували й осуджують такі засоби політичної боротьби, звідки вони не виходили б і з яких мотивів не випливали", то чому ж МНДО, ті радикали, ті соціал-демократи не протестують, не осуджують, що польська шляхта мордає в тюрмах українських селян і робітників, кидає їхні трупи в ріку, насилує жінок-революціонерок, заржає їх висне сфлісом? Чому "Діло" ніколи хоч би з "гастарського обов'язку" про це не напише й не засудить?

Тому, що українські робітники й селяни, що боряться проти польської шляхти, МНДО визнає й за своїх ворогів, а пан Голуфко — це вірний прихильник МНДО, з діями якого він "чорною кавою" залив кроваву пацифікацію Західної України.

Мусій.

ПАЦИФІКАЦІЯ В ЦІЛІ ЕСПАНІЇ

12 серпня розпочалися в цілій Еспанії масові ревізії з метою перевести велику акцію роззброєння цивільного населення. В самій Астурії скоїфисковано понад 5 тисяч рушниць. Міністер внутрішніх справ Мігуель Мавра оголосив, що ціле працююче населення буде роззброєне. До поліційної служби прийнято 300 тисяч поліційних агентів.

Синдикалісти штурмували робітничий дім соціалістів у Сарагосі. Поліція відперла наступ. Щоб унеможливити дальші виступи, розквартировано в цілому місті по всіх домах військ.

Сторінка Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім

ДОПОМОЖІТЬ ЗОРГАНІЗУВАТИ СИЛЬНУ МАНДРИВНУ БІБЛІОТЕКУ

Відозва Центрального Комітету Мандрівної Бібліотеки до членства українських масових організацій і до всіх читачів української робітничо-фермерської преси.

12 З'їзд ТУРФДім доручив Центральному Комітету ТУРФДім зорганізувати сильну мандрівну бібліотеку, яка могла б обслуговувати найбільше число робітників і бідненьких фермерів, що бажають поглибити своє знання. Особливо зараз щораз до гострішої класової бої вимагають від кожного розуміти усі ті політичні дії й боротьбу, що розгортається по усьому капіталістичному світі.

Робітнича преса й книжка — це навчальні засоби кожного трудячого. З допомогою робітничого часопису і книжки поглиблює кожний своє класове знання, вчиться розуміти і висловлювати другим потребу класової боротьби та кончею самостійно стати на позиції революційного робітничого руху.

Робітничо-фермерська преса розходиться вже поміж великою частиною робітників і бідненьких фермерів Канади, вони її читають і слідує за тими діями, що проходять зараз навколо їх. Інакше маєте справу з читанням робітничої книжки. І хоч рад би не один робітник чи бідненький фермер прочитати, так зараз важко їм купити книжку; не мають засобів.

Найкоротшому часі мандрівну бібліотеку і розгорнувши на ній працю поміж трудящими Канади. За те діло взявся вже ЦВК ТУРФДім. Він зорганізував Комітет Мандрівної Бібліотеки і той комітет, зараз започаткує свою роботу. Перш усього мандрівна бібліотека вимагає щонайменше до 5 тисяч різних книжок. Грошей на це в ЦВК немає. Книжок готувати теж годі стільки набирати. За це діло мусять взятись усі свідомі робітники й робітничі та допомогти йому. Особливо ті товариші й товаришки, що мають свої власні книгозбірні, повинні своїми книжками зорганізувати мандрівну бібліотеку. Треба мати на увазі, що книжка лише тоді повинна бути в бібліотеці, коли вона мандрує від читача до читача і його освідомляє. Книжка, що замкнена в шафі і на ній ніхто не працює, або працює колись-не-колись, така книжка не повинна свого завдання, вона не поглиблює знання у шафі нікому. От чому Комітет Мандрівної Бібліотеки насамперед звертає свою увагу в організуванні мандрівної бібліотеки саме в сторону тих товаришів і товаришок, що мають свою власну бібліотеку. Саме й від тих приватних книгозбірень Комітет Мандрівної Бібліотеки сподіється найбільше роздобути книжок для мандрівної бібліотеки.

Треба взятись на місцях за колектування таких книжок. Поперше, треба розвідати, в когочі є книгозбірні. Маючи список таких книгозбірень, треба туди послати найближчих працівників відділу ТУРФДім, РЗТ, чи ТОДОВИРНАЗУ і переконаним способом домогтись від власника книгозбірень пожертвувати певне число вартісних книжок до мандрівної бібліотеки. Треба вислати йому, нащо збирається таку мандрівну бібліотеку та яке завдання є тій бібліотеці.

Можна справу поставити й так, що коли товариш або товаришка жертвує 100 книжок

по різних назвам і різного змісту, ми з тих книжок, що він їх жертвував, зорганізуємо 10 серій книжок мандрівної бібліотеки й назвемо усі ті серії іменем того товариша чи товаришки, що жертвували ті книжки. Під тим іменем будуть мандрувати книжки поміж читачів. Звичайно, книжки мусять бути придатні до читання й представляти певну вартість не лише щодо самого зверхнього вигляду, але й щодо змісту.

Попри збірку книжок можна збирати й грошеві жертви на купно одної, дві, чи більше книжок. При колектуванні грошей на книжки мандрівної бібліотеки треба брати те, хто що може дати.

Щоби зорганізувати мандрівну бібліотеку зробити гідною й успішною, Комітет Мандрівної Бібліотеки проголошує перших два тижні наступного місяця ЖОВТНЯ використати на організуванні мандрівної бібліотеки, на збірку книжок і грошей на мандрівну бібліотеку. Значить, від 1 до 15 ЖОВТНЯ визначається кампанія за книжкою для мандрівної бібліотеки. Кампанію ту мусять розгорнути усі свідомі робітники й робітничі на місцях, а зокрема всі відділи наших організацій.

Хто з відділів наших масових організацій придбає в часі кампанії щонайменше 100 вартісних книжок для мандрівної бібліотеки, ми з тих книжок зорганізуємо 10 серій і назвемо усі ті серії іменем того відділу.

Кампанія за книжкою проголошена, ви приступайте до підготовчої праці. Зорганізуйте зараз КОМІТЕТ КНИЖКИ і той комітет має впливати кампанійну працю за книжкою завчасу, щоби з 1 жовтнем приступити до роботи. Хай комітет розробить план за книжкою й ті гасла вмістити на видному місці в приміщенні наших масових організацій. З гасел можна написати такі:

Не взіяніть книжки за шкалом у шафі! Дайте її до мандрівної бібліотеки!

Пощо я маю тримати задурно книжку вдома, несу її для мандрівної бібліотеки — хай другі читають!

Хай мандрує книжка від одного читача до другого!

Пускаємо робітничу книжку на мандри поміж трудящих!

Книжка в масі робітничої класи Канади!

— Таких гасел можна придумати багато. З отими гаслами можна завітати чимало тих, що радо поспішають на збільшення мандрівної бібліотеки.

Окрім того треба висловити через тих два тижні завдання й працю книжки, говорити про мандрівну бібліотеку на масових мітингах, підприємствах. Арба усі сили змобілізувати для мандрівної бібліотеки вчас кампанії в перших двох тижнях жовтня. При збірці книжок треба записати, хто дає книжку і яку по назві.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ДІТОЧІ ШКОЛИ, УЧИТЕЛІВ І ДЕРІГЕНТІВ

Діти УРДШколи працюють на книжечках без учителя.

Діти УРДШколи працюють на книжечках самі без учителя. Таке повідомлення отримав ЦВК ТУРФДім і Центршкілкою від відділу ТУРФДім у Веланд, Онт. Товариш секретар подав нам звіт про організаційну працю взагалі в їхньому відділі, що є доказом, що члени ТУРФДім і Секції Молоді взяли в практику переводити зворот в масових організаціях до загальної класової боротьби. Зворот роблять всі члени відділу ТУРФДім, за винятком членкинь Жінської, про що ми поговоримо в наступному найближчому числі "УРВ". В цій звітній хочемо повідомити наших членів, а в першу міру учителів, про дитячу школу в цій місцевості.

У Веланд учительное т. Струс, який був вихав з Веланд на місяць. Саме в часі його відвіду товариші розпочали висит дітей до школи, де придбали нових 10 учнів і тим самим придбали до організації родичів тих дітей, що вписалися до школи. Справа зайшла так, що учитель мусів вихавати, а тут треба школу відкривати. Тоді шкілком із зарядом ТУРФДім та з Юншкілуправою вирішили, щоби діти самі провадили дитячу школу цілий місяць. Серму керетар у своїй звітній писав так: "Дітвора, яка ходить до УРДШколи, вчиться на книжечках без т. Струса, а Шкілком їй допомагає. Два рази в тиждень відбувають проби мандолинової оркестри. В неділю, 6 вересня, вже дають концерт".

рапні книжок треба записати, хто дає книжку і яку по назві. Скінчилась кампанія за книжкою, треба й зараз сядунок до друку вислати її до ЦВК ТУРФДім для організування серій мандрівної бібліотеки. Треба пам'ятати, що ЦВК постановив вже з першим листом ц. р. пустити книжки мандрівної бібліотеки в мандри поміж читачів. Тому й не слід гати часу, а братись за працю вже.

Комітет Мандрівної Книжки при ЦВК ТУРФДім.

Оцих три речення говорять багато. Вони нам вказують, як треба провадити школу. Цей план повинен бути взірцем для других учителів і дітей, що ходять до школи. Треба сказати їм те, що за цілий час навчання за керівництвом т. Струса, у Веланд, ми в Центршкілкомі відставали найкращі звіти від дітей з тієї місцевості. Звіти були для нас цікаві тим, що діти самі їх писали, писали не тільки про навчання в школі та про те, хто сидів тихо, а хто бешкетував, але писали діти про безробіття, про положення робітничої класи в теперішній час в Канаді, про їхню боротьбу за краще життя. Ті звіти свідчать, що діти розбираються в сучасному положенні і розуміють, що вони є діти робітників.

Цей приклад, що діти самі провадили школу без учителя, є також яскравим показником того, що навчатель не тільки живий діти, але зарозом жив і як провадити оркестр. Маємо багато мандолинових оркестрів і між ними маємо як то ми кажемо першорядні оркестри, але коли прийдеться перевести один концерт без учителя, немає конкретар у своїй звітній писав так: "Дітвора, яка ходить до УРДШколи, вчиться на книжечках без т. Струса, а Шкілком їй допомагає. Два рази в тиждень відбувають проби мандолинової оркестри. В неділю, 6 вересня, вже дають концерт".

На з'їзді говорилось, що не всі наші школи поставлені так, як вони повинні бути. Багато шкіл, хоч провадять науку на книжечках, дотримуються й надалі старої методи — читати і писати. А де виховання й праця? От зараз по з'їзді один учитель пише нам, що він є той думки, що треба назад вертатись до букварів і подає навіть Центршкілкомові свій "план", який би то буквар видрукувати. Центршкілком такий план відкинув, а таку думку засудив, як зневіру в краще провадження школи на книжечках. Хоч не подостакон книжечок, то це не є вже оправданням, що не можна провадити дитячої школи без букварів. Коли ми могли в минулому товчати на одних і тих самих буквах, проками, то чому тепер не можна провадити науки на книжечках, яких кожна школа має по кількадесять різного змісту? Можна, але треба хотіти взятись за працю. Треба, щоби учитель звернувся увагу на те, щоби дитина сама писала про всі свої спостереження зі школи, вивідів з природи, з буденного життя, потвердити гуртки дітей про працю у різних питаннях і давати їм змогу виробити в себе самоініціативу. З оцих матеріалів можна буде й книжечку видати, а книжечка буде цікава, бо вона буде написана колективно.

Учителі мусять звернути на школу увагу, бо це їхня робота, це їхнє завдання. Від учителів залежить багато, як школа провадиться, який успіх діти роблять в навчанні. Учителі повинні в цьому допомагати заряд, шкілком, родичі дітей та Юншкілуправа.

Учителі мусять звернути на школу увагу, бо це їхня робота, це їхнє завдання. Від учителів залежить багато, як школа провадиться, який успіх діти роблять в навчанні. Учителі повинні в цьому допомагати заряд, шкілком, родичі дітей та Юншкілуправа.

КЛИЧІ КРОЛ ДО ВСЕНРАЄВОГО ПРОТЕСТАЦІЙНОГО ДНЯ — 30 ВЕРЕСНЯ

Проголошуючи день 30 вересня — днем влаштування масових демонстрацій та мітингів по цілій Канаді в обороні комуністичної партії і її провідників, Канадська Робітничо-Оборонча Ліга видала до того дня такі кличі:

Обороняйте права робітничої класи!

Протестуйте проти депортації робітників чужинського уродження та англійських робітників!

Боріться за права притулку в Канаді для політичних в'язнів з інших країн!

За свободу слова, преси, зібрань і організацій!

За відкинення 98 секцій кримінального закону, як закону проти робітничого.

За звільнення 9-ох арештованих комуністичних провідників і в обороні бойових робітничих організацій!

Ставайте членами Канадської Робітничої Оборончої Ліги, бойової оборончої організації робітничої класи!

Хай 30 вересня Канада потреться від могутнього протесту організованого робітництва й фермерства!

Пам'ятайте про 30 вересня — день справжнього масового протесту!

Ми закликаємо Юншкілуправа в першу чергу писати про навчання до Центршкілкому. Пишіть, товариші й товаришки, про навчання у вашій школі й пишіть про учителя вашою, як він вчить, як працює і поводитись з вами, пишіть про всіякі ваші спостереження. Коли учитель по вашій думці не провадить навчання так, як треба, напишіть про це і скажіть свою думку. Заведіть товариську самокритику в кутику ЦВК в "УРВ", Пишіть правду, а ми, маючи на руках ваші повідомлення, будемо їх містити час від часу в "УРВ". Ану, хто перший обізнанийся.

А ви, учителі, беріться за працю усіма силами, і дбайте не тільки про навчання читати й писати, але й про виховання дітей, розвивайте в дітей самоініціативу. Коли робимо зворот, то робимо його на всіх ділянках нашої організаційної праці. УРДШкола є одним важливим чинником в нашій організації, тому зробім її дієвою робітничою дитячою школою. На вас, товариші-учителі, стоїть цей обов'язок і виконуйте його та повідомляйте Центршкілком про свою працю, успіхи й нестачі.

Звідомайте про це, інакше будемо витягати на денне світло в порядку самокритики.

Т. Кобзев.

Варшавський суд засудив редактора тижневика "Вольносць" Тадеуша Веняву-Дугошевського йа 3-місячні тюрми за поміщення статті безжарничного змісту п. з. "Пони".

ПРИСМЕРКИ АНГЛІЙСЬКОГО КАПІТАЛІЗМУ ГУСТИШАЮТЬ

"ЄВРОПА ІЗОЛЮВАНА".

Зима 1929 р. була надзвичайно люта в Англії, Ламанш замерз і судохідництво на ньому на кілька днів припинилося. З цього приводу "Таймс" дав замітку під таким заголовком: — Європа ізолювана!

В цьому наголосі відбилася вся психологія англійської буржуазії, яка все ще схильна вважати Європу й весь світ за додаток до Сполученого Королівства. Як анекдотичний французький маркіз, що не помітив зобов'язання Бастилі, англійська буржуазія намагається не помічати історичних зрушень та процесів, що відбуваються на її очах. І більш за все вона не хоче бачити нестримного сковавання англійського капіталізму з панівних висот на другорядні позиції.

ЛІНІЯ ЗАНЕПАДУ.

Історичний процес занепаду англійського капіталізму можна порівняти з занепадом середньовічних італійських республік після відкриття нових світових торговельних шляхів. Головна причина цього процесу є передусім потужний індустріальний розвиток нових

країн, нових суперників, як ось Америка й Німеччина. Важливою причиною є також порівняно відсталість, біднота й модернізація англійської промисловості, яка звикла до монополістичного панування на світових ринках. Німецький економіст Бомарі вважає, що Англія відступає перед Америкою вже протягом 25 років. І Німеччина ще до війни почала відбирати в Англії одну позицію по одній. Втручання Англії в світову війну було викликано передусім наміром Англії задушити свого німецького конкурента. Але й воєнна перемога не змінила неблаганого ходу історії. 11 років після Версалу скута й пограбована Німеччина відтиснула "переможницю" Англію з другого місця у світовій торгівлі на третє.

Текстильна промисловість, що колись створила золотий вік англійського капіталізму, перебуває в паралічу. Замість довоєнних 7 мільярдів ярдів, Англія вивозить тепер лише 2½ мільярда. Яскравий приклад: до війни Англія довозила текстилю на китайські ринки в чотири рази більше, як Японія, а тепер Японія довозить в шість разів більше за Англію. Економіст Едварс вважає, що англійська текстильна промисловість стане конкурентноздатною лише тоді, коли одну третину її продадуть на злам, а другу третину шілкою переустаткують. Лойд Джордж назвав цифру в мільярд фунтів,

В СМУЗІ ХРОНІЧНОЇ ДЕПРЕСІЇ.

Ось кілька цифер для ілюстрації занепаду англійського капіталізму. Порівняно з довоєнним часом світова торгівля збільшилася на 20%, а тимчасом англійська торгівля зменшилася

на 20%. Національні багатства Америки оцінювали до війни в 200 мільярдів доларів, а тепер в 315 мільярдів доларів. А розмір національного багатства Англії зовсім не змінився протягом останніх 15 років, складаючи 75 мільярдів доларів.

Основні старі галузі англійської промисловості ще й до війни були далеко відставали від довоєнного рівня (пересічно на 15%), витоплення чавуну вже торік було в два рази нижче проти довоєнного. В особливому кварталі минулого року СРСР відтиснув Англію щодо витопу чавуну з третього місця в світі на четверте.

Текстильна промисловість, що колись створила золотий вік англійського капіталізму, перебуває в паралічу. Замість довоєнних 7 мільярдів ярдів, Англія вивозить тепер лише 2½ мільярда. Яскравий приклад: до війни Англія довозила текстилю на китайські ринки в чотири рази більше, як Японія, а тепер Японія довозить в шість разів більше за Англію. Економіст Едварс вважає, що англійська текстильна промисловість стане конкурентноздатною лише тоді, коли одну третину її продадуть на злам, а другу третину шілкою переустаткують. Лойд Джордж назвав цифру в мільярд фунтів,

як мінімальну для переоброєння англійської промисловості. Цілоком катастрофічне становище в англійській суднобудівельній промисловості. Частина Англії в світовому суднобудівництві впала з 60 до 30%. В другому кварталі минулого року будівництво нових суден впало до рівня... 1887 року. Характерна деталь: затвердивши нещодавно кредити для гарантії радянських замовлень, лейбористський уряд викреслив кредити на купівлю нових суден. Такими заходами служби англійського капіталізму сподіваються затримати розвиток радянської флотії і врятувати англійських судновласників. Великим джерелом прибутків англійської буржуазії були емісії капіталу на чужинських ринках (що дійшли загальної суми в 15—17 і пів мільярдів доларів. За браком нових капіталів, емісії дедалі скорочуються. В цьому році вони скоротилися в три рази проти 1929 року. Масові банкрутства, державні й приватні, як наслідок кризи, ще більше підрубують і це джерело прибутків англійської буржуазії.

Уся післявоєнна історія англійського капіталізму — це історія самих поразок і відступів. Криза перетворила хронічний процес загинання з гостро-

зависимим. Число безробітних досягло нечуваної в Англії цифри в 2,714,000. Яскравим показником зубожіння широких мас населення є різке скорочення дозволу (на 52%, в 1931 році проти 1929 року) таких продуктів першої потреби, як от м'яса, жирів та цукру. Державний баланс цього року дає дефіцит 850 мільйонів доларів.

БЮДЖЕТ ГНИТТЯ.

Характерна ознака гниття англійського капіталізму це — виключна рисота паразитичних елементів, що пожирають величезну частку національного прибутку Англії. Внутрішній державний борг складає грандіозну суму в 37 і пів мільярдів доларів. Це в 1½ рази більше за німецькі репарації. Цей внутрішній борг, як велетенський горб тисне на все господарство країни. Державні державних паперів, рантьє, єдиною "роботою" яких є стригти купони, пожирають, як проценти 1 мільярд 800 міль-

ярдів доларів на рік або майже половину державного бюджету. Державні позики випускалися підчас війни і після неї, коли рівень цін був в 2—3 рази вищий за нинішній. Таким чином, державні позики лише на зривненні цін "заробили" 200—300%.

Цей паразитизм так б'є в очі, що навіть банкіри Лондону виступають з пропозиціями зниження процентів по позиках або їхньої конверсії.

ПРОЄКТИ ПОРЯТКУ.

Англійський капіталізм дає вже відчуває ознаки своєї смертельної хвороби і мстувати, шукаючи порятунку. Кілька років тому за рятівниче коло були проголосили націоналізацію. Саме для проведення нещадної націоналізації буржуазія поставила мекдоналдівців на чолі влади. Але в умовах світової кризи націоналізація лише посилює надпродукцію й безробіття. Торік англійська буржуазія піднесла, як прапор, гасло протекціонізму і перетворення імперії на єдиний економічний організм. Палкими неопфітами протекціонізму зробилися і генералітки і значна частина лібералів. Але протекціоністські утопія англійської буржуазії розбилися об рішучий опір домініонів, що значно більше зв'язані з зовнішніми ринками, як з ринками

метрополії. П'ять років, як останню ставку, як останню спробу порятунку англійська буржуазія висуває план форсованого й грандіозного пограбування пролетаріату. Відбравши в безробітних останній шмат хліба, відкинувши життєвий рівень англійського робітника до голодного рівня китайського виступають з пропозиціями зниження процентів по позиках або їхньої конверсії.

Але й цей план не врятує засуджений англійський капіталізм. Не кажучи вже про одчайдушний опір пролетаріату, проведення цього плану потягне за собою скорочення внутрішнього ринку, яке буде фатальним для англійської промисловості. Адаже дві третини її продукції реалізується на внутрішніх ринках.

Присмерки англійського капіталізму густішають. Всі спроби порятунку, як корчі повішеного, лише затягують зашморг на його шиї. Великі класові бої, які неминує викличе нинішній генеральний наступ англійського капіталу, прискорять годину його загибелі.

Я. Ролін.

Компартія алармує небезпеку Спішимо на загрожені позиції!

ПРОГРАМА КОМПАРТИЇ — ЦЕ ПРОГРАМА БОРОТБИ ТРУДЯЩИХ МАС КАНАДИ

Вест Форт Вільям, Онт.
Трудящі Вест Форту також відчули насильний удар кавалерського капіталістичного уряду, фашистського диктатора мільйонера Бенета над трудящими Канади і дають йому належну відсіч. Цей удар нанесено канадським безробітним в першу чергу, а класовий робітничо-фермерський революційний борець з окрема.

Теперішній терор канадського уряду проти виголоділої робітничо-фермерської класи в так званій "вільній країні добробуту", почався в головніших промислових містах Канади, де безробіття, а з тим голод і холод охопив широкі маси працюючих. Це й розвинуло завязку класової боротьби. Панівна класа хопилась за насильний терор, щоб задати визвольний рух робітничої класи.

Трудящі Вест Форту також прилучуються до боротьби проти спроби "демократичного" уряду загнати в підпілля КПК, що веде перед в класових боїв канадського пролетаріату. Програма боротьби КПК і ВЮЛ — це програма життя кожного ро-

бітника, бідного й середнього фермера.

Домагання за працю або аскурацію від безробіття на контрбагації, боротьба проти невірних кемпів, проти масового депортування, що ставить КПК і ВЮЛ на боротьбу повнезволіної і вискуваної працюючої класи в капіталістичній країні.

У Вест Форті дня 6 вересня п. р. відбувся протестаційний концерт-митинг в УРДомі.

Програма концерту була виконана дутою оркестрою, яку зібрали т. М. Фічук при допомозі пана з т-ком М. Дутка, бесідниками були т.т. Дранута і Баркер. Вони висловили присутнім теперішнє положення працюючих, класову боротьбу, а-рештування робітничого пролетаріату та завдання працюючих до всіх тих подій. Тов. Баркер андеював також о грошеву поміч на оборону арештованих, на оборону класних інтересів. З колекти при дверях і зі збірки вийшло до \$25.30. Приклич т. Т. Митран відчитав резолюцію протесту, яку присутні прийняли одностайно, повстаючи з місць.

Робкор.

працюють по шістнадцять годин за мізерну плату.

Наводив багато прикладів, ось один з них, що компанія бере за пару панчів 85 ц., де в приватнім шторі коштують 20 ц. і т. д. Треба протестувати проти капіталістичної класи, яка дала мандати (навіть через парламентарію) переводити Бенетови на Гадницьку політику зі своїми пошлечниками, як Ендерсон, Гейр і др. подібних типів в інтересі багатіїв, що загрожують трудящим голодом і нуждою.

На закінчення сказав вище наведені слова і ще раз підкреснув заклик вступати в члени

КРОЛ. Також закликав присутніх, щоб відгукнулись на поміч арештованих, хто що може жертвувати на ту ціль. Колекти зібрано \$148.

Другою з ряду промовляла т-ка А. Папка в англійській мові. Закликаючи до боротьби проти панів, які стараються виголоджувати трудящих, вона вказала на інші затії панської класи.

Третім ще промовляв тов. Мілле з Колонет, Саск. Промовець переніс розвиток капіталізму і його основу великих доходів і нагромадженні багатств при помочи робочої сили та контролю над сирими матеріалами, фабриками і землею.

Голова відчитав резолюцію, яку присутні прийняли одностайно, яка буде вислана в налегке місце.

Беструпульній.

\$98.25 НА ВИЗВОЛЕННЯ ЗААРЕШТОВАНИХ ВОЖДІВ ТРУДЯЩИХ МАС

Летбридж, Алта.
На заклик КРОЛ, щоб прийти з матеріальною допомогою для заарештованих робітничих провідників, всі брати організації відбули спільне засідання на якому рішено висигувати з каси \$60.00 на визволення політв'язнів. Так само обговорено, в якій спосіб придбати більше фондів на згадану ціль. Рішено встроїти забаву на 7 вересня. Вибрано комітет, що занявся продажем тисетів. Робітники й бідняцькі фермери зрозуміли потребу здобуття грошей і прибули чисельно. Самий комітет не сподівався такого успіху під теперішній час, де кожний числиться з дебетом, однак не пожаждали вони фондів, щоб прилучитися до визволення тих, які є носіями пролетарського слова.

Не можна оминути і тих то-

варивів, що старалися збільшити фонди та жертвували річі на розігранку, т.т. І. Шлемко, Р. Стасюк, Н. Відмідійчук. Чистий прихід забави був \$38.25. В часі забави з короткими мовами виступали товариші тов. Г. Матвій розказав, якто капіталістична класа, щоб побути робітничих провідників, їх арештує та в не-людський спосіб катує. Найбільше астрашаюче це є в Польщі. Для того тов. закликав всіх присутніх на протест-митинг, що буде 13-го вересня. Потім тов. Брайтсон розказав, на яку то ціль встроєно нинішню забаву, як також закликав всіх на демонстрацію 8 вересня. Роздано також листи на збирання фондів на згадану ціль.

За комітетом,
А. Стасюк.

НА ОБОРОНЧІ ПОЗИЦІЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ

Саскатун, Саск.
З рамени відділу КРОЛ відбудеть віче в сали Укр. Роб. Дому ввечерю 11 вересня п. р. На віче прийшло коло 170 робітників і робітниць. На ту-тешню армію безробітних, як жонатих так не жонатих, є мало, бо тисячі сидять без роботи та переводять час на пустих балачках, які не варт доброго слова. На це час є, на віче прийти чогось немає.

Слід акцентувати, що є ще такі члени масових організацій, які не були ні одного разу на вічу КРОЛ. А рахують себе "єдиномини" та великими "борцями" ще в старому краю. І не видно їхнього героїства. Вже до го-

ворячи про канадійців, які звикли до "закопу і глгоду" жити в рамках легальних законів.

Віче відкрив т. Віггінс, секретар ЦК Фермерів Юніті Ліг і вказав про значіння цього віча, на якому ми протестуємо проти терору, доконуваного буржуазією над працюючою класою і її авангардом — Компартією Канади.

Слідуючий промовляв т. С. Скарлет. Він змалював догнінування капіталізм і боротьбу робітничої класи в цій системі награбування багатства. Вказав на шляху, боротьбу страйкерів в Саскчеван з вугільними баронами, які борються проти тих довгих годин праці. Денно

МІЖНАРОДНІЙ ЮНАЦЬКИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТА- ТІМЕ ПОЛІЦІЯ І ФАЕРМЕНИ В КИРКЛЕНД ЛЕЙН

Робітники відбили атаку поліції й фаерменів. Порізали сиваків, побили поліцейських погромниками. Сімох заарештованих робітників випустила поліція за бейлом.

Киркленд Лейн, Онт.
В вівторок, 8 вересня, робітники постановили демонструвати Інтернаціональний Юнацький День, як також задемонструвати проти арешту комуністичних вождів. Вже о годині 6.30 у ввечері велике число робітників чекали на площі, де віча відбувалися поперед. Приїхав трок з Робітничої Кооперативи. Він віз робітничу модель.

Поліція стримала трок і приказала йосунитися далше підліс. По довший суперечці трок посунувся на сказане поліцією місце, але робітники постановили відіти віче на старім місці і ніяк не думали йти до трока. Не зважаючи на заперечання, трок вернув на старий плац і тов. П. Бойчук відкрив віче.

Далше промовляв тов. Біліньський з трока, висловив присутнім значіння 17 Інтернаціонального Дня Молоді, як також говорив, чому буржуазія зараз шаліє арештуючи робітничих провідників. Підчас промови поліція перешпигувала між собою, видно було, що вони щось нового задумали.

По яких 20 мінутах промови фаермени почали тягати сиваків поміж помешкання, хотіли зайти робітничий заду і з-переду. Робітники бачили, що робиться, стояли далі навколо бесідника, чекаючи зачіпки. На команду фаер чіфа підняли сиваків. Коли випустили воду на трок, де робітничі діти стояли і бесідник, робітники кинулися на фаерменів з каміннями. Ім добре попалося, бо лишили сивакку і повтікали. Тоді з другого боку випустили воду і поліція кинулася на демонстрантів. Але і тут не повелося, бо демонстранти відперли їх хмарою каміння, попередерізували сиваків в кількох місцях, а шістьом поліціям так попалося, що до се-

годня ще кульгавть на ноги, а одного таки добре приголомшили. Три рази відперли атаку поліції аж по третім разови поліція почала стріляти і робітничі розбіглися.

Заарештовано того самого ввечера 7-ох товаришів за допомогою легіонів і інших фашистських організацій і такі свої рідні патріоти вказували поліції, хто кидав каміннями, бо поліція мали імена списані, арештуючи по домах робітників.

На другий день заарештували товаришів П. Бойчука і Біліньського і одного філіандського робітника. По передухавно арештованих в ало жено по \$1.500 за кожного кавці.

Тутешня капіталістична преса кричить, що то вина демонстрантів, бо вони не хотіли слухати властей і відбули своє віче на старім місці. Але це брехня, поліція хотіла захпати демонстрантів під саме озеро, аби було де приперти демонстрантів, бо з одної сторони дрозаний плац, а з другою боку озеро. Та їм не вдалося насміятись з робітників.

Робкор.

СПІШИМО З ДОПОМОГОЮ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРМ

Вінніпег, Ман.
На засіданні комітету восьмо-го району в Пойнт Доуглес для оборончої кампанії заарештованих провідників польному КПК, після обговорення і виготовлення плану для передення згаданій кампанії, піднесено справу допомоги страйкуючим майнерам в околиці Бінфейт і Естеван, Саск.

В дискусії над цією справою висловилися присутні, що хотій зараз-жасмо провадити оборончу кампанію заарештованих провідників польному КПК то необхідно відкладати справу допо-

У БІЙ ПРОТИ НЕВІЛЬНИЧОЇ ПРАЦІ! ГЕТЬ З НЕВІЛЬНИЧИМИ І МІЛІТАРНИМИ КЕМПАМИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ! ЗА 7-ГОДИННИЙ І П'ЯТИДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ! ТРЕПД-ЮЩІНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА! ЗА СВОБОДУ СЛОВА, ЗІБРАНЬ І ОРГАНІЗУВАННЯ РОБІТНИКІВ!

Ухвали конференції Товариства Безробітних у Венкувер, Б. К.

Венкувер, Б. К.
Дня 30 серпня Товариство Безробітних скликало конференцію, запрошуючи всі локальні трейд-юні, культурно-освітні та інші революційні організації. На конференцію прибуло 39 делегатів, а так само о-коло 500 робітників заборонили при помочи робочої сили та контролю над сирими матеріалами, фабриками і землею.

Найголовнішою метою конференції було заарештувати проти невірних кемпів, що їх готувлять доміняльні та провінціальної уряди. З далшим поглибленням економічної кризи та зростаючих революційних боїв, канадський пролетаріат, що намагається скинути кризу зі своїх плечей, бореться проти Бенетового плану державної аскурації від безробіття.

Той самий Бенет, що вчасні доміняльні виборів обіцяв усунути безробіття, зараз починає вводити в життя запроваджені невірні кемпи, куди маються висилати безробітних. Таким експлуататорським чином хоче ліквідувати безробіття.

Конференція ухвалила устроїти масову демонстрацію 2

1. 7-годинний і п'ятиденний тиждень праці.
2. Для самітних робітників і робітниць два дні на тиждень і чотири долари на день. Коли немає праці, то ту саму суму готівкою.
3. Проти викликування робітників із помешкань за незаплатченню ренти й податку.
4. **Домагання відносно кемпів.**
1. Жоден робітник не повинен йти до праці так довго, доки не мається гарантія, що на якій підстані й за яку платню робітники мають працювати.
2. 7-годинний день і п'ятиденний тиждень праці.
3. Трейд-юнійна платня — чотири долари на день.
4. Вчасі несприятливої погоди не обтягувати за спання й поживу.
5. Вескі прилади, що потрібні робітникам на кемпі, як ліжка, бланкети і т. ін. уряд повинен дати робітникам безплатно.

6. Стала медична допомога має бути на кожній кемпі.

7. Свобода слова, зібрань і організування повинно бути по всіх кемпах.

8. В кемпах не сміє бути ніяких мілітарних ані напівмілітарних заведень.

Повище згадані домагання відноситься до всіх робітників, що не можуть заробити на життя, без ріжниць на расу й національність. На останку прочитано резолюцію, у якій домагається звільнення усіх політичних в'язнів та гострий протест за напад фашистського Бенетового уряду на Компартію Канади. Конференція домагається теж негайного звільнення членів Політбюро Компартію Канади.

Товариші робітники! Щоби вибороти згадані домагання, ми мусимо єднати всі свої сили під проводом Боркере Юніті Ліг та Компартію Канади, проти одного спільного ворога, проти панівної класи.

Ваша відповідь повинна бути така: Вступуємо до Товариства Безробітних, будемо опозиційні групи Боркере Юніті Ліг та другі революційні організації. Будемо Компартію Канади. Це буде найкраща відповідь Бенетові!

А. Павлюк.

ДІЛИМОСЬ ОСТАННІМ ЗАРОБІТКОМ З НОМ- ПАРТІЄЮ І СПІШИМО ЇЇ НА ДОПОМОГУ

Фіцрой Гарбор, Онт.
Місцевість Фіцрой Гарбор дуже маленька, положена 35 миль на захід від головного міста Оттави. Про ту місцевість, здається, ніхто й з робітників не знає, доки тут не розпочато будови електростанції, що стягнула тисячі робітників з найдалших закутків Канади.

Ось при тій нагоді в нас зорганізувати відділ КРОЛ, що в місці лише з дуже незначного числа членів. По сьогодні це число зросло до 44 членів.

Взвну того часу нам вдалося зорганізувати групу КПК, яка зараз начислає 19 членів. Група на КПК приступила зараз до акції і поробила декілька колекти, а саме дворовою колектою для дистрикту КПК в Оттаві в сумі \$17.05, колекта на оборону Тому Муїні \$16.50. Як рівнож група слідить за всіма лекціями і читаннями, що відбуваються кожної неділі попоудни з рамени КРОЛ. На читання у-чаждає досить зловажне число слухачів, однак це не всі робітники зацікавлені такими читаннями, бо в порівнянні до числа українських робітників, що тут працюють, це досім маленька частина слухачів.

За ініціативою групи КПК зорганізувано теж відділ ТОДО-ВІПНАЗУ, що начислає 54 членів. 23 серпня на читання яким промовив тов. С. Крисюк (ми читаємо статті з робітничих газет і журналів, а також лекції, які ми одержуємо від редакції "Канадського Гудка" кожного тижня) виявилась досім широка дискусія. По дискусії тов. Вінчевський коротко пояснив класову боротьбу, а головню теперішню нагітку збоку пануючої класи на наш робітничий авангард, КПК. Рівно ж тов. спімув і про арешти наших провідних товаришів, що поарештовані поліцією за участь в класовій боротьбі і заапелював до присутніх робітників за фінансовою допомогою для захисту на-

ших робітничих вождів. Робітники відгукнулись досім щиро в порівняні до їхньої заробітної платні, нащо зложили суму \$10.05. Гроші вислали на руки "генерального" секретаря КРОЛ в Торонто.

Оці маленька поміч, це величезний удар по головах жо-

то-блакиті, що скалить свої згнілі зуби з радости, що комуністів арештують. Та робітників не відстрашав жадні арешти ані тортури, вони готові боретись аж до побіди, а з побідою робітників і бідних фермерів вибе останні година і жовто-блакиті.

С. В.

Член організації, що не читає своєї газети, подібний до того господаря, що не оре своєї ниви.

КОЖНИЙ ДОЛАР — ЦЕ УДАР ПРОТИ КАПІТАЛІСТИЧНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ!

Скільки ви жертвуєте на оборону прав працюючої класи, на оборону проти депортації, за визволення т.т. Бака, Юена, Бруса, Кара, Гила, Бойчука, Каскія й Поповича?

КОЖНИЙ ДОЛАР, ЩО ВИ ПОЖЕРТВУЄТЕ, БУДЕ ДОПОМАГАТИ ПОБОРЮВАТИ УРЯД ВИГОЛОДЖУВАННЯ І ВІДБИВАТИ ЙОГО АТАКИ НА ПРАЦЮЮЧУ КЛАСУ.

Вишліть свій даток ще нині!

Імя і назвико .....

Адреса .....

ВСТУПАЙТЕ ДО КРОЛ, ЩО Є БОПОВОЮ ОБОРОНЧОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВАШОЇ КЛАСИ!

Виповніть цю картку, витніть й зашліть з грошіми до:

CANADIAN LABOR DEFENSE LEAGUE
Room 308, 331 Bay St. — Toronto, Ontario

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ І РОЗ- ПОВСЮДНЮЙТЕ СВОЮ ПРЕСУ

яку видає одинокє в Канаді українське
РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ Т-ВО
і яка служить тільки інтересам робітників
і бідних та середніх фермерів!

Коли Ви вже читаете свою пресу, то обов'язком Вашим є подбати, щоб її передплачували й читали Ваші сусіди, знайомі та товариші й товаришки по праці. Бо тільки робітничо-фермерська преса видається за гроші робітників і фермерів, тільки вона широко відкриває свої сторінки для вислову своїх думок трудящим масам, тільки вона викриває всі злоччини, які поповнює класа визискувачів над трудящими Канади й цілого світа.

Найширші й найдокладніші інформації з поля класової боротьби, з подій у цілому світі Ви найдете на сторінках робітничо-фермерської преси. Тільки на її сторінках Ви маєте спромому писати про всі тяжкі переживання працюючих. Тільки вона дає Вам вказівки і поради, чому працюючі повинні організуватися й боротися за визвіл з капіталістичного визиску.

Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство видає такі газети й журнали для робітників і фермерів, для трудящого жіноцтва та молоді:

- "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — виходять три рази на тиждень по шість сторін. Передплата: \$4.00 на рік, а \$2.00 на півроку.
- "ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — виходить раз на тиждень по вісім сторін. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.
- "РОБІТНИЦЯ" — журнал для трудового жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 ц. на півроку.
- "БОЮВА МОЛОДЬ" — журнал для робітничої і фермерської молоді, виходить раз на місяць. Передплата: 50 центів на рік.

Ці газети й журнали Ви повинні передплачувати, читати й поширювати. Замовляйте їх, або одну з них таки негайно! Передплату заслайте до:

**THE WORKERS AND FARMERS
PUBLISHING ASS'N**
Cor. Pritchard Avenue and McGregor Street
WINNIPEG — MANITOBA — CANADA

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ

на новий місячний політико-економічний та культурно-пропагандистський журнал

ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ

Орган Центрального Виконавчого Комітету
Комуністичної Партії Канади
(в українській мові)

ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ:

1. Вияснювати поточні завдання Комуністичної Партії, в зв'язку з канадійськими політичними та економічними питаннями, ухвали її конгресів, пленумів ЦКК то-що.
2. Освітлювати тушній та міжнародній комуністичний рух.
3. Висвітлювати теоретичні питання марксистсько-ленінізму.
4. Подавати приступно написаний матеріал по підготовці нових кадрів партійних членів та нового партійного активу.

PEREDPLATA — НА РІК \$1.50

Адреса: .....

ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ
Ukrainian Labor Temple
Cor. PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.
WINNIPEG, MAN.

ДОМАГАЄМОСЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗААРЕШТОВАНИХ БІЙЦІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Вегревил, Алта.

6 вересня тов. П. Клепарчук, член фермерської делегації до Радянського Союзу, дав звіт в УМФДемі у Вегревилі зі своєї подорожки і зі всього, що він бачив в країні Рад, де є володарем робітників і селянини. Присутніх було значно менше робітників і фермерів.

Тов. делегат промовляв чотири години. Відповідав і висловлював висловлюючи на всі питання. Вей присутні були вдоволені. На тому мітингу зібрано пару доларів на оборону товаришів провідників КПК, що з'їздили поарештованих працівників Бенета. Присутні запро-

тестували проти арештованих і депортованих безробітних в Келгари і Дромгелер. Резолюції протесту вислано на адресу ситі мейора міста Дромгелер і до прем'єра Алберти. Вечером того ж самого дня відбулось святкування Міжнародного Юнацького Дня під проводом місцевого Комсомолу і Секції Молоді. Присутніх слухачів було повно. Промовцями були т.т. М. Дашлюк, О. Стадник, П. Клепарчук, П. Касіян і О. Соболюк. Окрім колективів при дверях зібрано на оборону арештованих провідників КПК \$3.10, також виснесено протест. Вислано резолюції в приватних містах.

Робкор.

ТОВ. І. СТОКАЛЮКА ПРИНЯТО НАЗАД ДО ПАРТІЇ

До ДВК КПК Дистрикт ч. 8, Келгари, Алта.

Дорогі Товариші!

На цьому місці я подаю мою апеляцію до вашого розгляду і за прийняття мене назад до КПК і прощу вас заслати її до Політбюро разом з вашим рішенням відносно цього.

У зв'язку з цим просьбою, я бажав би заявити, що я визнаю й засуджую свої помилки, що я їх зробив перед виключенням мене з партії, головне за невиконання інструкцій Політбюро відносно майнерського страйку. Я вповні тепер визнаю серйозність цих помилок, коли партія провадила боротьбу проти реакційного режиму Вітлеа.

Я признаю, що це було непростим для мене в той час, не дивля-

чись на різницю в опіні, що я її тоді мав до страйку, не виконати наказів ДВК та Політбюро партії й не ослабляю партію та неідектно змінило позицію реакціонерів.

Партія була права, взявши проти мене дисциплінарні кроки, як кожна комуністична партія це повинна б зробити. Це я відкрито заявив на мітингу коменського відділу МВЮК після мого виключення, коли я борюся за лібію партії, головне у зв'язку з боротьбою за референдумом ВЮД, коли реакціонери старались використати факт мого виключення з партії в їхній боротьбі проти партії й проти мого становища до того питання.

Я хочу далі заявити, що від часу мого виключення з партії я з'являюся підтримувати лібію партії в МВЮК і в українських масових організаціях і завжди старався, скільки було в моїх силах, допомогти партії втримати її престиж і вплив між робітниками, не дивлячись на багато несправедливих особистих атак проти мене деяких партійних членів, бажачи доказати, що я не ренегат і не ворог комуністичного руху й комуністичної партії. Однак я знаю, й ви товариші знаєте, що я можу виправити свої помилки й служити партії найкраще будучи її членом. Звідси моє бажання стати знову членом партії.

Робкор.

Завжди старався, скільки було в моїх силах, допомогти партії втримати її престиж і вплив між робітниками, не дивлячись на багато несправедливих особистих атак проти мене деяких партійних членів, бажачи доказати, що я не ренегат і не ворог комуністичного руху й комуністичної партії. Однак я знаю, й ви товариші знаєте, що я можу виправити свої помилки й служити партії найкраще будучи її членом. Звідси моє бажання стати знову членом партії.

Робачки це на пораду членів Політбюро, який обговорював цю справу з мною, я пишу що коротко заву разом з апеляцією на поновне прийняття мене до партії й прошу вас розглянути цю справу та дати мені нагоду знову працювати для комуністичного руху як членові КПК. Я погоджуюся на виконання всіх обов'язків, що їх партія покладе на мене, щоб здобути партійне членство, що має виконання в членських правах буде для добра партії.

Сподіююсь почути від вас вістку, остаюся з комуністичним привітом.

І. СТОКАЛЮК, ЗАЯВА ПОЛІТБЮРА КПК.

Політичне Бюро КПК вітає заяву т. Стокалюка й приймає його назад до Комуністичної Партії Канади з повними членськими правами й обов'язками.

Політичне Бюро вітає щире визнання помилок й вірить, що приречення енергійно працювати для інтересів робітничої класи й для революційного руху буде виконано.

Політичне Бюро звертає увагу кожного члена на заяву тов. Стокалюка й закликає використати її для зміцнення й закріплення праці партії й руху лівого крила в Алберті.

ПОЛІТИЧНЕ БЮРО КПК.

Капіталізм робить з часопи ства капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

ПОКЛИК ДО РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ МІСТА ВІННІПЕГУ Й ОКОЛИЦІ

ВІД КОМІТЕТУ НЕСЕННЯ ДОПОМОГИ СТРАЙКЕРАМ І ПІКЕТЧИКАМ В СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН.

Товариші й товаришки, робітники й робітнички! Зараз відбувається страйк робітників у Домініон Гвіл Фандрі в Сейнт Боніфейс, Ман. Робітники, що там працюють, вийшли на страйк, щоби заперотестувати проти дальшої знижки заробітної плати, жадають зменшення годин праці. На страйку усі робітники. Помимо намагань босів і поліції спровадити до роботи скебів, їх прогнали страйкери й пікетчики геть з місця.

Настрій між страйкерами бойовий. Пікетчики завжди готові стати на оборону позицій страйкуючих робітників. Вони вартують днями й ночами на страйкових постах. Пікетчики ті потребують допомоги в харчуванні. Саме й тому зорганізовано Комітет Допомоги Страйкерам і Пікетчикам, що має за завдання постачати харчі пікетчикам вчас страйкової боротьби в Сейнт Боніфейс.

Комітет цей вже працює, він дає за їду для вартових страйкових позицій. Треба більше харчів в натурі і грошах. Саме тому комітет кличе усіх трудящих Вінніпегу й околиці стати на допомогу страйкерів і пікетчикам в Сейнт Боніфейс і надсилати усія жертви в харчах та грошах на руки того комітету на поштову адресу.

Організуйте на місцях негайну допомогу, жертвуйте самі й ідіть поміж своїх сусідів та збирайте харчі й гроші для страйкерів і пікетчиків в Сейнт Боніфейс. Памятайте, що боротьба робітників в Сейнт Боніфейс є вашою боротьбою. Ідіть з допомогою зараз, вона потрібна їм вже. Зібрані фонди прохаємо передавати на руки секретарки цього комітету, т-ки М. Шелі, ч. 273 Александер еваню.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ СТРАЙКЕРАМ І ПІКЕТЧИКАМ.

З БАГОВИННЯ ПЕТЛЮРІВСЬКИХ І СТІЛ-ГРОМАДНИХ ГЕНДЛЯРІВ

Саскатун, Саск.

Тижень наперед розіяснили ешестундів в Саскатуні оголошення, про лекцію Светуна на тему "визвольна боротьба укр. народу".

Доходжу під Нар. Дім, чуваю бучу і крики. Думаю, певно вже вручають "гетьмана" по староконяцьки булаву. Вийшов я за поріг, бачу самі "хтопі" конопель і чую, один кричить, скінстий його зі сцени, другий в так протий спосіб до пана "гетьмана".

— Ти, Свистуне, хто тебе зробив президентом і гетьманом України? Де поділись гроші, зібрані на національний фонд? Знов інший почав:

— Нащо ти зигурював наш меморіал? Знов кілька параз хочуть говорити, а від порога подаєся голос:

— Ходім звідси, лех до стін Свистуну "гетьман" найкисив як індик на доц, а голова Нар. Дому і разом голова "теми" гонить по сцені в один то в другий бік і кричить, як маршалок в польськїм соїмі:

Я вам голос відіб'ю! Йосє вдалось троха втихомирити хлопців і Свистуну зачинає відповідати на питання: Питається, де поділись гроші? Я вам скажу. Було зібраних всіх грошей \$1,547. З них ми вислали для УВО \$47, а \$1,500 пішло на ту книжку, що я сам її написав.

Далі відповідає за той меморіал, але так відповідає, що всіх їх мійком побив. Ветас один стрілець і перебиває: — Ти Свистуне не посміхайся а нас, а відповідай на моє питання.

А Свистун каже:

— Я вже давно відповів на твоє питання, але я тому не вичув, що люди несуть голови не на те, щоб думати, але щоб на ній шапку носити.

Ветас з-поміж публіки заступник "гетьмана" і нападком даного книжого роду (так він себе представляє) пан Рурік і давай розкладатись, як то він шире працював і до Оттави і до Саскатуна був і в стрілецькій громаді, а тепер, як стрілецька громада зриває зі СС-ом, то я від шні не хочу зватись українцем — заговорив Рурік.

— Як не вірите, що я був добрим СС-ом і стрілецьким і ідіть до большевиків а вони вам скажуть, так боронив себе Рурік. (Так, треба й признати згідність повніших слів й Руріка, бо як 20 грудня 1930 р. в Укр. Роб. Домі, бувші стрільці УГА устроїли маєове віче, щоб викрити торну зраду, він на чолі стрілецької громади зробив програм ще й поліцію покликати).

Знов просить один стрілармадик о голос і починає говорити: — Як доля загнала нас на Велику Україну і там ми злучились з большевиками то большевики з нами рядовими добре обходились но офіцерів забрали від нас і хотіли розстрілювати, так само ви, Свистуне, кажете, що стрілецька громада добра но з управою стрілецької громади треба так зробити, як большевики з нашими офіцерами.

Тут вже Свистун покрутив, що він колись побивав і радикалів, а тепер нема потреби і тепер обстоює за політикою УНДО.

Член ТОДОВИРНАЗУ.

УВАГА! ВЕНКУВЕР Й ОНОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЯМ УКР. РОБ. ОРГАНІЗАЦІЙ У ВЕНКУВЕР

В НЕДІЛЮ, 20-ГО ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ

МАСОВЕ ВІЧЕ

НА ЯКОМУ БУДЕ ПРОМОВЛЯТИ ЧЛЕН УКР. РОБ.-ФАРМ. ДЕЛЕГАЦІЇ ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Кожний робітник і робітниця міста Венкувер й околиці повинні прийти почути звіт очевидця про дійсний стан життя робітників і селян в Радянськїм Союзі та про будову соціалізму.

ПОЧАТОК ВІЧА В ГОД. 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ.

ЧИТАЙТЕ "ВОРКЕРА"!

ЧИТАЙТЕ І БОРІТЬСЯ! БУДУЙТЕ СИЛЬНУ РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

Без бойової газети, що є провідником і організатором у бою робітників, не може бути дійсного робітничого руху.

Сьогодні в Канаді нема робітничої газети в англійській мові, що провадила б класову боротьбу, за винятком "Воркера". Через дев'ять років ця газета відбивала всі спроби знищити її й далі виходить тиждень та освідомляє класово робітників від моря до моря.

Передплата: на рік \$2.00; на пів року \$1.00. Поодинокое число 5 центів.

Тут є карта замовлення. Виповніть її та зашліть негайно!

Enclosed find ..... for my subscription to the "Worker" for a period of .....

Name ..... City .....

Address .....

THE WORKER

94 A CHURCH STREET

TORONTO

ONTARIO

.....

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ

"КЕНЕДІЕН ЛЕЙБОР ДЕФЕНДЕР"

Ілюстрований місячник Канадської Робітничої Оборонної Ліги.

В нєму є точні інформації про арештування бойових робітників та про подієвські напади на організації робітничої класи, як теж інформації щодо оборонної діяльності в зв'язку з цим.

Передплата: \$1.00 на рік; 60ц на півроку

Пишіть до

CANADIAN LABOR DEFENDER

Room 308-331 Bay Street Toronto, Ontario

ОПРАВЛЯЄМО КНИЖКИ!

Повідомляємо всі відділи наших організацій і все членство та читачів зокрема, що Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство опрацьовує всякого рода книжки по УМІРКОВАНИЙ ЦІНІ.

Ціна оправи різна: залежить від величини книжки й якості матеріалу.

Дешеві книжки опрацьовуємо в грубій кольоровій папір від 10 до 25 центів за книжку. Дороші книжки опрацьовуємо в шкіру (дедерет) від 25 ц. вгору. На більшу скількість книжок дається опуст.

ВИСИЛКУ КНИЖОК НАЗАД ОПЛАЧУЄМО САМІ. ЗА ДОБРЕ ВИКОНАНУ РОБОТУ РУЧИМО.

Замовлення шліть на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, LTD.

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.

WINNIPEG

MANITOBA

РОБІТНИЧО - ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ

Якщо ви є свідомий робітник чи робітниця, або якщо ви є симпатиками робітничого руху, так вашим обов'язком є підтримувати тільки свої робітничі підприємства. Оминаєте ви свої робітничі підприємства, то тим самим попіраєте і збагачуєте своїх противників—своїх класових ворогів. Свідомі робітники і робітнички такого робити не сміють.

У Вініпегу існує від кількох літ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ. Вона заложена робітниками і фермерами для їх потреб і є ними самими контролювана. Тож коли ви ждете у Вініпегу або поза ним, так заходіть або пишіть до Робітничо-Фармерської Книгарні. В ній можете купити:

Грамофони, рекорди, скрипки, мандолини і інші інструменти;

Ноти для музики і хору, всякі офісові і шкільні прилади і т. ін.;

Річні робітничі газети, радянські журнали, книжки, календарі, драматичні твори та портрети великих робітничих провідників і письменників;

Для драмгуртків можна набути в Книгарні перуки, шмінки та всяку іншу характеристику.

Всі, що мають фотографічні апарати (Кодаки), можуть набути в Книгарні фільми всякої величини. Книгарня викінчує фільми в протязі 8 годин за дуже умірквану ціну. Оставляйте або присилайте ваші фільми для викінчення тільки в своїй робітничо-фармерській книгарні.

Всім заінтересованим на бажання висилаємо наш каталог ДАРОМ.

Пишіть або заходіть на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS

BOOK STORE

600 SELKIRK AVE.

WINNIPEG, MAN.

Ралфова Найбільша

ВИПРОДАЖ

НАЙБІЛЬША І НАЙЛІПША ВИПРОДАЖ, ЯКА КОЛИ БУЛА В МІСТІ! НАГОДА ДЛЯ ВСІХ! ЧОЛОВІВ, ЖІНОК, ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ! ТАКИХ НИЗЬКИХ ЦІН НА ШМАТТА НЕ БУЛО В ОСТАННІХ РОКАХ!

ПРИХОДІТЬ ВЧАСНО!

МУЖЕСЬКІ ВОВНЯНІ ПАНЧОХИ

Тяжкі зимові білі панчохи до роботи. Чиста вовна. Регулярна ціна 35ц Ралфова спеціальна 25ц

МУЖЕСЬКІ ЗИМОВІ СВЕТРИ

Теплі вовняні светри. Велика вартість. Регулярна ціна \$2.00. Ралфова спеціальна випродаж 50ц

МУЖЕСЬКІ ШОВКОВІ КРАВАТКИ

Надзвичайно великої вартості. Прекрасні шовкові краватки. Регулярна ціна 25ц. Ралфова спеціальна випродаж 9ц

МУЖЕСЬКІ СИНІ СУТИ

Надзвичайно спеціальна вартість синих вовняних сутів. Зроблені з самої вовни, прекрасно викінчені. Звичайна ціна \$20.00. Ралфова спеціальна випродаж \$10.00

ЖІНОЧІ ЗИМОВІ ОВЕРКОВТИ

Знамениті оверковти на зиму. Теплі з футровими ковчарами і нарукавниками. Регулярна ціна \$25.00. Ралфова спеціальна випродаж \$7.95

ХЛОПЯЧІ СИНІ ОВЕРКОВТИ

Спеціальна вартість. Великі теплі сині з доброго сукна оверковти. Величина від 22 до 32. Рег. ціна \$8.00. Ралфова спец. випродаж \$4.98

МУЖЕСЬКІ ШТАНИ

Великі широко скраєні штани до роботи і до буденного носення. Рег. ціна \$2.95. Спец. випродаж 99ц

МУЖЕСЬКЕ ВОВНОУ ПІДШИТЕ СПІДНЕ ШМАТТА

Тяжке зимове вовною підшите спідне шмаття. Знаменита вартість. Найбільша нагода, яка коли була в місті. Спідні штани і сорочка. Регулярна ціна \$1. Ралфова спеціальна випродаж 59ц

КОМБІНЕЙШЕНИ

Всякі величини: від 34 до 44. Рег. ціна \$1.95. Ралфова спеціальна випродаж 99ц

МУЖЕСЬКІ СИНІ ОВЕРКОВТИ

Великі, теплі сині оверковти. Повна підшивка. Величина від 34 до 46. Це велика нагода. Регулярна ціна \$25. Ралфова спец. випродаж \$9.95

Маємо кількість оверковтів, яких регулярна ціна була \$15, зараз \$6.95 продаються по

БОБРОВІ ФУТРОВІ ОВЕРКОВТИ

Боброві футрові оверковти для жінок і чоловіків. Теплі, прекрасного стилю і будете носити їх через довгі роки. Жіночі—регулярна ціна \$100. Ралфова спеціальна випродаж \$35.00

Мужеські—регулярна ціна \$125. Ралфова спец. випродаж \$45.00

ПРИХОДІТЬ ВЧАСНО!

ЖІНОЧІ ДРЕСИ

Приходіть вчасно! Прекрасні дresi різних кольорів і величини. Рег. ціна \$1.50. Ралфова спеціальна випродаж 49ц

ДІВОЧІ ЗИМОВІ ОВЕРКОВТИ З ВЕРБЛЮДОВОЙ ВОВНИ (Кемел Пайл)

Дуже теплі і модні ковти. Величина від 8 до 14 років. Регулярна ціна \$15.00. Ралфова спеціальна випродаж \$8.95

ПІДБИТИ ВОВНОУ ШТАНЦІ

Теплі зимові штани для жінок і дівчат. Ціна 19ц за дівочі штаниці. Ціна за жіночі штаниці 25ц

ХЛОПЯЧІ ТА ДІВОЧІ ЗИМОВІ СПІДНЕ ШМАТТА (КОМБІНЕЙШЕНІ)

Підшите вовною, надзвичайно тепле. Дуже теплі зимові вовною підшиті комбінейшени. Різні величини. Регулярна ціна \$1. Ралфова спеціальна випродаж 69ц

ЖІНОЧІ ШОВКОВІ ДРЕСИ

Найновіші гарні стилі цілком шовковими крепових дресів. Дуже модні. Величина від 14 до 20 і від 36 до 46. Регулярна ціна \$10. Ралфова спеціальна ціна \$3.98

Всякі зміни робимо безплатно.

RALPHS STORE

614-616 Main Street

ОТВОРЕНО до 10 ГОД. ВЕЧ. В СУБОТИ

Замовлення поштою вислаємо скоро. Зашліть поштові стемплі на пересилку!

FALCONER'S

HARDWARE LIMITED FURNITURE
SELKIRK and ANDREWS — Phone: 51157 and 57065
Established 1905

Випадкова Продаж для Вас

— Будете уважатися щасливі, якщо встигнете бути на час на великій випадковій, що кінчиться

цеї суботи, 19-го вересня

Сотки різних товарів до продажу.

ОГРИВАЧІ КВЕБЕК

— Це є відомий нагрівач марки "Квебек". Досі не зроблено ліпшого нагрівача ніде. Він виложений цеглою від верха до долу. Немає в ньому гравію, щоб вилазилася. В ньому горить всякий опал. Є це сильний нагрівач, дуже економічний на опал; має кружок до вярвання на верху; дверці до вкідання опалу; нікльові прикраси. Завжди спеціальні ціни. Зложивши малий завдаток, можете зарезервувати собі один.

4.23 \$8.95 4.24 \$10.50 4.25 \$12.85

ДЕШЕВІ ЕЛЕКТРИЧНІ ЛЯМПИ

— Тепер є час купити собі електричну лампу. Тямте, що тільки через 4 дні даємо спеціально знижену ціну. 40 ват або 60 ват тунгстенові лампи. 95Ц

ПРИЙДІТЬ ПОБАЧИТИ НАШУ ВИСТАВУ КУХОНЬ

СПЕЦІАЛЬНІ ЦІНИ НА ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ

- ГАРНІ ПАНЧОХИ ДЛЯ МУЩИН — 10Ц
- ХЛОПЯЧІ СВЕТРИ — 49Ц
- ЖІНОЧІ ХАТНІ СЛИПРИ — 39Ц
- ХЛОПЯЧІ ДОВГІ ШТАНИ — 78Ц

ТАКОЖ БАГАТО ІНШИХ ТОВАРІВ

FRANK MARANTZ

SELKIRK AVENUE BARGAIN STORE
476 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

МАСОВИЙ МІТІНГ

РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕГУ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ У КРАВЕЦЬКИХ ШАПАХ ПРИ ВИРОБЛЮВАННІ ОВЕРГОЛІВ, СОРОЧОК І ШТАНІВ

— відбувається —

У ВІВТОРОК, 22-ГО ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ

ПІД ЧИСЛОМ 544 МЕРІН ВУЛИЦІ

Т-НА АННА БУЛЛЕР

організаторка Індустріальної Юнії Кравецьких Робітників у Вінніпегу, буде говорити на тему:

ЧОМУ ЮНІАТД ГАРМЕНТ ВОРКЕРС ЮНІОН НЕ МОЖЕ БОРОТИСЯ ПРОТИ ЗРИВАННЯ ПЛАТНІ.

Цей мітинг є незвичайно важкий для всіх. Питання й відповіді після промови будуть дозволені. Приходьте самі й калічте знайомих кравців.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Рада Шапових Делегатів І.Ю.Г.Р.К.

ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО І ФІНАНСОВОГО БЮРА У ВІННІПЕГУ, МАН.

Якщо Ви хочете переслати дещо грошей Вашим рідним чи близько знайомим в старому краю — поручить це ІНФОРМАЦІЙНОМУ І ФІНАНСОВОМУ БЮРОВІ. (Ждайте таблички грошевих пересілок).

Якщо Ви думаете їхати до краю — вдається з цєю справою до ІНФІНБЮРА, а воно дасть Вам всі потрібні інформації відносно ціни на шифарти, пашпорту, візів та інше. Хто хоче спроводити до Канади свою жінку чи діти — хай поручить це ІНФІНБЮРОВІ.

Якщо хочете подаватися о горожанські папері Канади — поручить це ІНФІНБЮРОВІ.

Якщо хочете виробити контракт, повноважність чи який інший нотаріальний документ — поручить це ІНФІНБЮРОВІ.

Наше Бюро тісно співробітнічає з робітничо-фармерськими організаціями і має їх повне попєртя.

Обов'язком всіх робітників і бідних фермерів є підтримувати тільки своє робітничо-фермерське бюро, бо воно є створене робітниками і фермерами для залагоджування їхніх клопотливих справ; воно є ними самими контролюване.

У всіх справах заходьте або пишть на адресу:

INFORMATION AND FINANCIAL BUREAU
600 Selkirk Avenue Winnipeg, Manitoba

ПОВІДОМЛЕННЯ МІСЯЧНІ ЗБОРИ

відділу ТУРФДІМ у Вінніпегу

— відбудуться —

В ЧЕТВЕР, 17-ГО ВЕРЕСНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

Є важкі справи до полагодження. Усі члени обов'язково повинні прийти на ці збори. Початок в 8 год. увечері.

Заряд.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ РЗТ

Подаємо до відома членам і членкиням відділу РЗТ у Вінніпегу, що СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ, на котрих буде даний звіт з 7-ої конвенції, відбудуться у ВІВТОРОК, 22 ВЕРЕСНЯ, в годині 8-й увечером, в салі Укр. Роб. Дому.

Обов'язком кожного члена й членкині є прийти на ці конвенційні збори і вислухати, що схвалила сема конвенція та взяти слово в питаннях і дискусіях, щоб конвенційні ухвали кожному були зрозумілі.

Кожний член і членкиня має виказатися членською книжечкою при вході до салі. Нових членів радо вітаємо.

Заряд відділу.

РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН.

ПРИХОДЬТЕ ШЕ ПЯТНИЦЮ, 18 ВЕРЕСНЯ, В 7.30 ГОДИНІ УВЕЧЕРІ НА

МАСОВЕ ВІЧЕ

ДО УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ в Сейнт Боніфейс, Ман.

На тому вічу загворять промови про сучасну класову боротьбу в Канаді й на Західній Україні, висвітять усі причини отих життєвих злищ, у яких зараз переживає клас трудящих і вкажуть шлях виходу з дубої низької й виголоджування нас капіталістичною класною. Приходьте усі на той мітинг, промовляти будуть бесідники з Вінніпегу від ТОДОВІНІАУ, Заряд ТУРФДІМ.

ВІННІПЕГ, МАН.

Старанням базарового комітету КПК, устроюється в четвер, 17 вересня, увечером в Польським Робітничім Домі БАЗАРОВУ ЗАБАВУ. Вступ за річчями і добровільною колектою на базар, який партія устроє в місяці жовтні. Приходьте всі якнайчисленніше.

Комітет.

БАЗАРКОМ ВІННІПЕГУ!

Цим повідомляється всіх членів базарового комітету у Вінніпегу, що засідання базаркому відбудуться в неділю, 20-го вересня, в 10.30 годині рано в Укр. Роб. Домі. Обов'язком кожного члена вище згаданого комітету прийти на час.

Старанням Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відбудуться в неділю, 20 вересня, в 8-й годині увечером в салі Польського Робітничого Товариства ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА З ПЕРКУСКОЮ. В часі забави виступити товариш з промовою про робітничий рух і бажучі світові події. Приходьте як найчисленніше. Заряд ПРТ.

В СУБОТУ, 19 ВЕРЕСНЯ, ВЕЧЕР. ВІДБУДЕТЬСЯ В ДОМІ П.Ч. 389 COLLEGE AVE.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА-ТАНЦІ

Забаву влаштує 10 Районний Комітет українських робітничих організацій для здобуття фондів на оборону компартії. Високо ідейна ціль. Прийдіть, допоможіть обороні компартії і весело забавтеся.

Комітет 10 Району.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА!

Ударники при ТОДОВІНІАУ у Вінніпегу устроюють

В НЕДІЛЮ, 20 ВЕРЕСНЯ В ХАТІ П. Ч. 289 МАНІТОБА ВУЛИЦІ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

Дохід з забави призначений на оборону КПК. Проситесь товаришів зібрати фонди для так важкої справи. Початок забави точно в год. 2-й пополудня. Комітет.

КОНЦЕРТ ДРУЗІВ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

Старанням другого відділу товариства Друзів Радянського Союзу у Вінніпегу відбудуться

В ПЯТНИЦЮ, 18-ГО ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ В ПОЛЬСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ на розі вулиць Причард і Принс

КОНЦЕРТ І ЗАБАВА

Концертну частину програми виконають визначні музичні сили у Вінніпегу, які для цієї цілі створили мішану оркестру з 10 інструментів. Буде також сольоспів і виступ добре знамих акробатів. Після концерту відбудуться ЗАБАВА. До танців буде грати та сама концертна оркестра, яка безперечно є одною з найкращих у місті Вінніпегу. Переказуйте це всім. Приходьте на концерт і забаву!

ВСТУП ЗА ВІЛЬНОЮ КОЛЕКТОЮ. ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

РІЧНИЦЯ УТВОРЕННЯ УКР. РОБ. ДОМУ В СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН.

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН., ВІДСВЯТУЄТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, 20-ГО ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ В УКР. РОБ. ДОМІ В СЕЙНТ БОНІФЕЙС

КОНЦЕРТ-МІТІНГОМ

ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УТВОРЕННЯ УКР. РОБ. ДОМУ

На цій святі виступлять промови, які розкажуть присутнім значіння і ролю, яку відіграє Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім в канадських робітничих русі. Концертна частина програми добре підібрана. Між іншими виступить молодий соліст тов. М. Федірук. Запрошуємо все місцеве й позаміське робітництво прийти на це свято якнайчисленніше.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ.

КОНЦЕРТ ПРИХОДЬТЕ ЧИСЕЛЬНО!

СТАРАННЯМ КОНФЕДЕНЦІІ МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІІ СКЛИКАНОЇ ІНДУСТРІАЛЬНОЮ ЮНІЄЮ ГОЛКОВИХ РОБІТНИКІВ У ВІННІПЕГУ — відбудуться

В ЧЕТВЕР, 24-ГО ВЕРЕСНЯ 1931 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ

КОНЦЕРТ

В програму входять гарні музичні й інші точки. Приходьте самі і переказуйте другим!

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИНИМАЄТЬСЯ ПОДПИСКА НА ЕЖЕМЕСЯЧНИЙ ОРГАН РУССКИХ РАБОЧИХ КАНАДЫ

"КАНАДСКИЙ ГУДОН"

Эта газета освещает жизнь рабочих в Канаде и революционное движение во всем мире. Условия подписки:

- На год — 60 центов.
- На 6 месяцев — 35 центов.
- На 3 месяца — 20 центов.

За всеми справками и подпиской обращаться: 252 Palmerston Ave. — Toronto, Ont.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ РОБІТНИКІВ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ СТАЛОЇ АДРЕСИ В КАНАДІ

Колі хто з робітників в Канаді зараз не має сталої адреси, а бажав би стало переписуватися в різних справах з своїми рідними чи близько знайомими в Європі чи Канаді, так наше Бюро радо годиться переслати вську пошту, яка настане до кого на адресу нашого Бюра.

Присмо перше всего повідомити нас, що Ви подаєте свою адресу на наше Бюро та зарозом подайте нам свою найновішу адресу, а ми вже зробимо для Вас все проче. — Наша адреса:

INFORMATION AND FINANCIAL BUREAU
600 Selkirk Avenue Winnipeg, Manitoba

ТОВАРИШИ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ"

Др. В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфейс.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 55 866
(На місці д-ра Герцабека).
Урадує також вечерями.

ЖІНОЧА ЗАБАВА
Старанням відділу Жіноскій ТУРФДІМ у Вінніпегу відбудуться

В ПОНЕДІЛОК, 21-ГО ВЕРЕСНЯ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА
ТІЛЬКИ ДЛЯ ЖІНОК.

На забаві буде подана перекуска. На цю забаву запрошуємо також членови РЗТ. Вступ на забаву за річчями на базар або колекта. Забаву відбудуться в приміщенні старої друкарні.

ОЛЕКСІВ, АЛТА.

Цим повідомляється фермерів і робітників в околиці Олексів, Алта., що за старанням відділу ТУРФДІМ у Вердні устроюється в неділю, 20-го вересня, в другій год. пополудня, в Українським Фермерським Домі ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ. Будуть також говорити товариші в справі ЛФЕ. Приходьте чисельно а будете задоволені.

ТРАНСКОНА, МАН.

Старанням відділу Жіноскій ТУРФДІМ, відбудуться в суботу, 19-го вересня, в салі Укр. Роб. Дому, ВЕЛИКА ЗАБАВА З МУЗИКОЮ І ТАНЦЯМИ. Початок в годині 8-й увечером. Вступ 25 і 10 ц.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВОРКЕРС ЮНІТІ"
Офіційний орган Воркерс Юніті Ліг

"Воркерс Юніті" виходить дві рази на місяць і писатиме про боротьбу на економічному фронті. Подаватиме новинки з руху червоних трейд-юніт, а опозиційної боротьби в реформістичних трейд-юнітах, про організування неорганізованих! Ця сторінка буде присвячена безробіттю!

Міститиме статті провідних товаришів трейд-юнітного руху в Зауєчній Державі і інших країнах.

Обеднуйтеся довкола "Воркерс Юніті"! Замовляйте її пачками для розпродажі! Засилайте свою передплату!

Цілорічна передплата \$1.50; піврічна 75 центів. Гуртова продаж по 2½ цента за число.

Передплату й замовлення засилайте: WORKERS UNITY Room 56, 70 Lombard St. Toronto — Ontario

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА МАСАРНЯ І БУЧЕРНЯ В ЕДМОНТОНІ.

Виробляємо всі старокравчі м'яси свині, як ковбаси, сальсони і т. п., м'ясо р'яного вода свіже м'ясо на складах і грочерії. Продаємо по уміркованих цінах. Замовлення висилаємо за готівку або на С.О.Д. Пишть або заходьте на адресу: WESTERN MEAT MARKET 10265—96th St. Edmonton, ALTA Phone 21 751

За точну і скору обслугову ручать Ф. Татчин і П. Комарнішій

ПОПУКВІЮ робітничий до-в'язний роботи. По більш інформації про нашу писати на пошту адресу: A MISZHUK Box 7 — Asbestos, Que.

НА ПРОДАЖ п'ять-кімнатний "бонігейт", лот 5 стін широкій, гарний трапик, хата має тверду підлогу, огорожено кротою, на заді є гараж і курник. Моржедєка продаж. Зложуйтеся негайно. SHEPS AGENCIES, Limited 604 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ шевська робитня під числом 1062 Мері вулиці у Вінніпегу. Прощу зложуватися на пошту адресу: (113)

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ, ЩО НЕ МАЄТЬ НИЯКИХ БОЛІВ, В КОГО КРОВ БАГАТА І ЧИСТА.

ДЛЯ ІНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯШИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ ІНДІАНСЬКИЙ ЛИНІМЕНТ БЛЕКГАВКА (РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ІНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ЛІВА БЛЕКГАВКА приготуваного з лічних рослин, коріння, кори, цицькі і ягід, високо рекомендованого на оживлення занеженої крові. Ці лігуки дагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лічних та нездорових матерій, роблять кров багатію і чистою, оздорюють всі органи тіла. Тисячі людей живляють Індійський (Ретелснейк Ойл) Линімент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендують його своїм знайомих.

Попробуйте і ви-також будете задоволені. Фляшина цього лінименту звичайно продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціальну оферту. Прийдіть не оголошення разом з одним долларом, своє ім'я і адресу, а ми вишлемо вам оплаченою поштовою висилкою ДВІ одно-доларові фляшки лінименту і одну одно-доларову коробочку лігуаку 14-денного ліва Блекгавка. Таким чином отримаете ці знаменні ліки, що коштують \$3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.

ВИШЛІТЬ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ, А ЗАОПЛАДИТЕ \$2.00. BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO. 1536 DUNDAS ST., W. — TORONTO, ONT.

ДОНТОР Й. МЕГАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги.
10164A 101 STREET Room 201 KITCHEN BLOCK EDMONTON, ALTA.
PHONE 4645

УКРАЇНЕЦЬ Д. Р. У. ДРАГАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініаной Ряду Лікарів
203 CANADA BUILDING SASKATOON, SASK.
(Кожа сьенарської стації)

ДР. Н. ЛАНДІС
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціаліст по венеричним недугам.
387 DUNDAS ST. W. TORONTO
PHONE: EXHIBIT 7248

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ
ХІРУРГ-ОПЕРАТОР.
Урадує від 2 до 5 год. пополудня
Телефон до офісу: 22 633
Телефон до дому: 292 461
412 BOYD BLDG., WINNIPEG

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРГ
ЕКС-РЕЙ ЛАБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

ново-винайдений лік, який поручається на такі недуги: КВАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВОЇ, НЕСТРАВНІСТЬ, ГАЗ І ЗДУТТІЯ, ПЕЧЕННЯ ПІД ГРУДЬМИ.

Особливо рекомендується на: БОЛЯКІ ЖОЛУДКА І КИШОК.
Ціна \$1.25. — 3 пересилкою \$1.35.

Продаеть по всіх аптеках ЗА ГАРАНТІЄЮ, або пишть на пошту адресу: STOMACOL DRUG CO. 602 Selkirk Avenue WINNIPEG — MANITOBA

Одержуємо постійно численні листи подяки.

ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ!

Продаємо ріжної величини ФІЛЬМИ до фотографічних апаратів (кодаків). Викінчуємо ФІЛЬМИ в протягу БІСІМ годин часу по уміркованих цінах. Заходьте або пишть до нас на слідуючу адресу:

WORKERS AND FARMERS 600 SELKIRK AVE. WINNIPEG — MAN. CANADA

ДО ОДНОСЕЛЧАН СЕЛА МИШКІВ. З причини мого випадку слабости, я зміушений продати свій грінт або частину грінту в старім краю. Диплати мусять бути американськими доларами. Інтересованих прощати писати на адресу:

S. OSTAFIJCZUK 3614 STEPHEN AVE. CLEVELAND, OHIO, U.S.A.